ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΝ ΔΙΑΤΑΓΜΑ

τῆς 10/16 Σεπτ. 1926

Περὶ καταστατικοῦ χάρτου τοῦ Ἁγίου Ὄρους

Ἄρθρον 1.

Κυροῦται ὁ προσηρτημένος «Καταστατικὸς Χάρτης τοῦ Ἁγίου Ὄρους Ἄθω» ὑπὸ χρονολογίαν 10 Μαΐου 1924, ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Ἐκτάκτου Διπλῆς Συνάξεως τῶν ἀντιπροσώπων τῶν εἴκοσιν Ἱερῶν Μονῶν, καὶ ἐγκριθεὶς ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἐφ᾽ ὅσον δὲν ἀντίκειται πρὸς τὰς ἀκολούθους διατάξεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄

Πλεονεκτήματα καὶ ἀσυδοσίαι Ἁγίου Ὄρους

Ἄρθρον 2.

Τὸ Ἅγιον Ὄρος κέκτηται πλεονεκτήματα τελωνειακὰ καὶ φορολογικά:

α) Τὰ τελωνειακὰ συνίστανται εἰς τὴν εἰσαγωγὴν εἰς αὐτὸ διὰ τὰς μονὰς καὶ τὰ λοιπὰ ἱδρύματα τοῦ (σκήτας, κελλία κλπ.) οἱωνδήποτε εἰδῶν μέχρι χιλίων μεταλλικῶν δραχμῶν[1] ἀξίας δι᾽ ἕκαστον μοναχόν. Ὁ ἔλεγχος τῆς ἀτελείας ταύτης καθορισθήσεται δι᾽ εἰδικῆς συμφωνίας μεταξὺ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος.[2]

β) Τὰ φορολογικὰ πλεονεκτήματα τοῦ Ἁγίου Ὄρους εἶναι τὰ ἀκόλουθα: 1) Τὰ ἐν Ἄθῳ παραγόμενα προϊόντα ἀπαλλάσσονται παντὸς φόρου ἐγγείου καθαρᾶς προσόδου ἢ ἄλλου ἀμέσου τοιούτου. 2) Ἡ μεταβίβασις καὶ τὰ εἰσοδήματα πάσης περιουσίας, εὑρισκομένης ἐν Ἁγίῳ Ὄρει,

ἀπαλλάσσονται παντὸς φόρου. Τῆς ἀπαλλαγῆς ἀπολαύσουσι καὶ οἱ χειροτέχναι, οὐχὶ δὲ καὶ οἱ ἐπαγγελόμενοι τὴν ἐμπορίαν ἐντὸς τοῦ Ἁγίου Ὄρους. 3) Οἱ ἐν Ἁγίῳ Ὄρει ἐγκαταβιοῦντες μοναχοὶ ἀπαλλάσσονται φόρων καταναλώσεως ἐπὶ τῶν ἐπιτοπίως παραγομένων καὶ καταναλισκομένων προϊόντων των, ἐκτὸς τῶν φόρων καταναλώσεως καπνοῦ, πυρίτιδος καὶ λοιπῶν ἐκρηκτικῶν ὑλῶν καὶ τῶν μονοπωλιακῶν εἰδῶν. Ὁ προσδιορισμὸς τοῦ ποσοῦ τῆς ἀτελοῦς καταναλώσεως αὐτῶν καθορισθήσεται δι᾽ εἰδικῆς συμφωνίας μεταξὺ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος. 4) Πᾶσαι αἱ ἐν Ἁγίῳ Ὄρει συμβάσεις αἱ ἀφορῶσαι τὴν παραχώρησιν δικαιωμάτων ἐπὶ ἀκινήτων, ἐντὸς τοῦ Ἁγίου Ὄρους κειμένων, συντασσόμεναι ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων Μοναστηριακῶν Ἀρχῶν ἢ τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος ἀπαλλάσσονται τελῶν χαρτοσήμου.[3]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄

Ἡ διοίκησις τοῦ Ἁγίου Ὄρους

Ἄρθρον 3.

Ἐν Ἁγίῳ Ὄρει διορίζεται διὰ Διατάγματος, προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργοῦ, Διοικητὴς μὲ βαθμὸν καὶ ἀποδοχὰς Νομάρχου, ἐξ ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν, ἔχων βαθμὸν τουλάχιστον τὸν τμηματάρχου Α΄ τάξεως.

Ὁ Ὑπουργὸς δύναται νὰ διορίζῃ εἰς τὴν θέσιν τοῦ Διοικητοῦ καὶ πρόσωπον μὴ διατελοῦν εἰς τὴν ἐνεργὸν ὑπηρεσίαν τοῦ Ὑπουργείου τῶν ἐξωτερικῶν, ἀλλ᾽ ἔχον προϋπηρετήσει εἰς γενικὰς θέσεις αὐτοῦ εὐδοκίμως ἐπὶ μίαν τουλάχιστον δεκαετίαν.

«Ἐπιτρέπεται ἐπίσης ὁ διορισμὸς προσώπου, ἔχοντος προϋπηρετήσει εὐδοκίμως εἰς δημοσίαν ὑπηρεσίαν.[4]

Ὁ Διοικητὴς ἐποπτεύει, πλὴν τῶν ἀφορώντων εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ ἀσφάλειαν, καὶ τὴν τήρησιν τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου, ἐφελκύων τὴν

προσοχὴν τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος ἐπὶ τῶν παραβάσεων οἱαδήποτε Μοναχικῆς ἐν τῷ Ὄρει Ἀρχῆς. Ἐν περιπτώσει δὲ διαφωνίας ὀφείλει ν᾽ ἀποταθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργεῖον καὶ νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὰς ὁδηγίας αὐτοῦ[5].»[6]

Ἄρθρον 4.

Ὁ Διοικητὴς τοῦ Ἁγίου Ὄρους, ἐνασκῶν τὴν ἐπὶ τῆς τηρήσεως τῶν καθεστώτων ἐποπτείαν, ἔρχεται εἰς ἄμεσον ἐπαφὴν μετὰ τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος καὶ τῶν λοιπῶν Μοναχικῶν Ἀρχῶν, ἀλληλογραφῶν μετ᾽ αὐτῶν. Παρακάθηται δὲ εἰς τὰς συνεδριάσεις τῆς Κοινότητος, ὁσάκις κληθῇ ὑπ᾽ αὐτῆς, τῆς προκλήσεως οὔσης ὑποχρεωτικῆς ἐὰν ἡ πρὸς τοῦτο αἴτησις διατυπωθῇ ἐν συνεδριάσει ὑπὸ ὀκτὼ τουλάχιστον ἀντιπροσώπων, ἀλλ᾽ ἔχει συμβουλευτικὴν μόνον ψῆφον.

Τὸν Διοικητὴν ἀπόντα ἢ κωλυόμενον, ἀναπληροῖ ὁ παρ᾽ αὐτῷ γραμματεύς.

Ὁ Διοικητὴς ἐντέλλεται πρὸς τὰ ὑπ᾽ αὐτὸν ὄργανα τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀποφάσεων τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος καὶ τῶν Μοναχικῶν Ἀρχῶν. Ἡ ἐκτέλεσις γίνεται πάντοτε ἐπὶ παρουσίᾳ ἑνὸς ἐπιστάτου.

Ἐπὶ δικαστικῶν ἀποφάσεων νομίμως ἐκδιδομένων καὶ κεκηρυγμένων ἐκτελεστῶν ὁ Διοικητὴς δὲν δύναται νὰ ἐπεμβαίνῃ.

Ἄρθρον 5.

«Ὁ Διοικητὴς ἔχει ὑπὸ τὰς ἀμέσους διαταγὰς μὲ αὐτοῦ τὴν δύναμιν τῆς χωροφυλακῆς καὶ τὸ προσωπικὸν τῆς Διοικήσεως, ἀσκεῖ δὲ ἐπὶ τῶν λοιπῶν ὑπαλλήλων τοῦ Κράτους τὴν ἐξουσίαν τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ.

Τὸ προσωπικὸν τῆς διοικήσεως ἀποτελεῖται

1. Ἐξ ἑνὸς γραμματέως φέροντος τὸν βαθμὸν γραμματέως α´ τάξεως καὶ προσλαμβανομένου ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν.

Δύναται ὅμως ὁ Διοικητὴς νὰ διορίσῃ καὶ ἐκτὸς τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου εἰς τὴν θέσιν τοῦ γραμματέως ἀπόφοιτον τοῦ Γυμνασίου ἢ Θεολογικῆς Σχολῆς ἐπὶ μισθῷ καὶ ἀποδοχαῖς γραμματέως α´ τάξεως τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν. Ὁ οὕτω διοριζόμενος γραμματεὺς δὲν ἀπολαύει μονιμότητος.

2. Ἑνὸς κλητῆρος ἐπὶ βαθμῷ καὶ ἀποδοχαῖς κλητῆρος α´ τάξεως.

Τὸ εἰς τὸν Διοικητὴν ἢ τὸν ἀναπληρωτὴν αὐτοῦ χορηγούμενον κατὰ μῆνα συνολικὸν καὶ ἄνευ ἀποδόσεως λογαριασμοῦ ποσὸν δι᾽ ἔξοδα κινήσεως, γραφικά, ταχυδρομικὰ τέλη, θερμάνσεως, φωτισμοῦ, συνδρομὴν ἐφημεριδῶν ἢ ἄλλων ἐντύπων ὁρίζεται εἰς δραχ. 2.000 μηνιαίως.

Εἰς βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν ἀναγράφονται ἐτησίως ἀνάλογοι πιστώσεις διὰ μισθοδοσίαν τοῦ Διοικητοῦ τοῦ προσωπικοῦ τῆς διοικήσεως καὶ διὰ τὴν πληρωμὴν τῆς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἐδαφίῳ δαπάνης. Ὁ ὀργανισμὸς τῆς διοικήσεως κανονισθήσεται διὰ διατάγματος».[7]

(«Δι᾽ ἀποφάσεως τοῦ διοικητοῦ τοῦ Ἁγίου Ὄρους δύναται νὰ διατάσσηται προσωρινὴ μετάθεσις ὁπλιτῶν τῆς Χωροφυλακής, ἐντὸς τῆς περιφερείας τῆς Διοικήσεως Ἁγίου Ὄρους διὰ χρόνον καθοριζόμενον ἐν τῇ ἀποφάσει, μὴ ὑπερβαίνοντα δὲ τὸ ἑξάμηνον. Ὡσαύτως δι᾽ ὁμοίας ἀποφάσεως καὶ διὰ χρόνον μὴ ὑπερβαίνοντα τὸ τρίμηνον δύναται ὁσάκις παρίσταται ἀνάγκη νὰ συνίσταται ἐντὸς τῆς περιφερείας τῆς Διοικήσεως τοῦ Ἁγίου Ὄρους μεταβατικὸν ἀπόσπασμα ἐκ καθοριζομένου ἐν τῇ ἀποφάσει ἀριθμοῦ ὁπλιτῶν τῆς Χωροφυλακὴς ὑπὸ τὴν διοίκησιν ἀξιωματικοῦ ἢ ἀνθυπασπιστοὺ τοῦ Σώματος τούτου ἐκ τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς οἰκείας Διοικήσεως ὑπηρετούντων. Αἱ ὡς ἄνω ἀποφάσεις κοινοποιοῦνται ταυτοχρόνως πρὸς τὰ Ὑπουργεῖα Δημοσίας Ἀσφαλείας, Ἐθνικῆς Ἀμύνης,

τὸ Ἀρχηγεῖον Χωροφυλακῆς, τὴν Ἀνωτέραν Διοίκησιν Χωροφυλακῆς Μακεδονίας καὶ τὰς λοιπὰς οἰκείας ἀρχάς»).[8]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ΄

Δικαιώματα Διπλῆς δισενιαυσίας Συνάξεως.

Ἄρθρον 6.

Ἡ ἔκτακτος 20μελὴς Σύναξις ἡ κατὰ τὸ ἄρθρ. 43 τοῦ κυρουμένου Καταστατικοῦ Χάρτου συνερχομένη αὐτοδικαίως δὶς τοῦ ἔτους ἐν Καρυαῖς μετὰ τὴν τυπικὴν πρόσκλησιν τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος, ἀποτελουμένη δὲ ἐκ προϊσταμένων καὶ καθηγουμένων τῶν εἴκοσιν Ἱερῶν Μονῶν, πλὴν τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας της, ἀσκουμένης ὑπὸ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρ. 7 παρ. 3 τοῦ παρόντος, δικαιοῦται νὰ ψηφίσῃ κανονιστικὰς διατάξεις μὴ ἀντικειμένας πρὸς τὸν Καταστατικὸν Χάρτην. Αἱ διατάξεις αὗται κοινοποιούμεναι τῷ Διοικητῇ ἐπικυροῦνται ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ, πλὴν τῶν καθαρῶς πνευματικῆς φύσεως, αἵτινες ἀνακοινοῦνται πρὸς ἔγκρισιν τῷ Οἰκουμενικῷ Πατριαρχείῳ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ΄

Ἀπονομὴ τῆς δικαιοσύνης ἐν Ἁγίῳ Ὄρει

Ἄρθρον 7.

Ἡ δικαιοσύνη ἐν Ἁγίῳ Ὄρει ἀπονέμεται ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἐκκλησιαστικὰς παραβάσεις καὶ τὰς ὁριακὰς ἢ ἐκ τῶν ὁμολόγων οἰασδήποτε διαφορὰς ὑπὸ τῶν Μοναστηριακῶν Συνάξεων καὶ γεροντιῶν, τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος καὶ Ἐξαρχίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου μετὰ δισενιαυσίας συνάξεως.

Ἐπὶ ἀδικημάτων τοῦ κοινοῦ ποινικοῦ νόμου, πλὴν τῶν πταισμάτων, ἁρμόδια εἶναι τὰ ἐν Θεσσαλονίκῃ ποινικὰ δικαστήρια.

Οὐδεὶς δικάζεται ἀνήκουστος, οὐδεμία ποινὴ ἐπιβάλλεται ἄνευ νόμου ἢ ἱεροῦ κανόνας θεμελιοῦντος αὐτήν, καὶ οὐδεὶς στερεῖται ἄκων τοῦ φυσικοῦ αὐτοῦ δικαστοῦ.

Ἄρθρον 8.

Αἱ δικαστικαὶ ἀποφάσεις αἱ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἐκδιδόμεναι ἐκτελοῦνται διὰ διαταγῆς τοῦ ἐν Ἁγίῳ Ὄρει Διοικητοῦ καὶ διὰ τῶν ὑπ᾽ αὐτὸν ὀργάνων, συμπράττοντος ἑνὸς τῶν ἐπιστατῶν. Ὁ πρωτεπιστάτης ἀπαλλάσσεται τῆς τοιαύτης συμπράξεως.

Αἱ ἐκκλησιαστικοῦ περιεχομένου ποιναὶ ἐκτελοῦνται ἄνευ παρεμβάσεως τῆς κοσμικῆς ἀρχῆς, κοινοποιοῦνται ὅμως πάντοτε εἰς αὐτήν.

Ἄρθρον 9.

Ἡ ἁγιορειτίκη δικαστικὴ ἁρμοδιότης κανονίζεται ὡς ἀκολούθως:

1. Αἱ μοναστηριακαὶ συνάξεις καὶ γεροντίαι κανονικῶς συγκεκροτημέναι καὶ προεδρευόμεναι δικάζουσι πρωτοδίκως:

α) Πάντα τὰ ἐκκλησιαστικὰ καὶ πειθαρχικὰ παραπτώματα τῶν τε ἀδελφῶν τῆς μονῆς καὶ τῶν ἐξαρτωμέτων αὐτῆς.

β) Τὰς ἀστυνομικὰς καὶ ἀγορανομικὰς παραβάσεις καὶ τὰ πταίσματα τὰ ἐν περιφερείᾳ τῆς μονῆς διαπρατόμενα.

γ) Τὰς μεταξὺ δύο ἐξαρτημάτων τῆς οἰκείας μονῆς ὁριακὰς ἢ ἄλλας διαφοράς.

2. Ἡ ἱερὰ κοινότης δικάζει: Πρωτοδίκως: Πάσας τὰς ὁριακὰς μεταξὺ τῶν ἱερῶν μονῶν διαφοράς, ὡς καὶ τὰς μεταξὺ μονῆς τινος καὶ ἐξαρτήματος

αὐτῆς οἱασδήποτε ἐκ τῶν ὁμολόγων τοιαύτης, ὡς ἐπίσης καὶ τὰς μεταξὺ ἐξαρτημάτων δύο ἢ πλειόνων μονῶν διαφοράς. Κατ᾽ ἔφεσιν: Τὰς ἐφέσεις κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῶν μοναστηριακῶν γεροντιῶν καὶ συντάξεων.

Τὰ ἐν Καρυαῖς διαπραττόμενα πταίσματα δικάζονται ὑπὸ τῆς ἱερᾶς ἐπιστασίας.

3. Αἱ ἐφέσεις κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος δικάζονται ὑπὸ τῆς Α.Θ.Π τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου μετὰ τῆς περὶ αὐτὸν Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου. Δύναται διὰ κανονικῆς συνοδικῆς ἀποφάσεως τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον νὰ ἀναθέσῃ ἐπ᾽ ἀόριστον καὶ μέχρις ἀντιθέτου συνοδικῆς ἀποφάσεως τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἐφέσεων τούτων εἰς δικαστήριον, ὅπερ ἀπαρτίζει ἐξαρχία ἐκ τριῶν Μητροπολιτῶν τοῦ κλίματος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, εἰδικῶς πρὸς τοῦτο ἐντεταλμένων ὑπ᾽ αὐτοῦ, καὶ ἡ κατὰ τὸ ἄρθρ. 43 τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου ἔκτακτος δισενιαυσία εἰκοσαμελὴς Σύναξις, ἡ ἀποτελουμένη ἐκ τῶν καθηγουμένων καὶ προϊσταμένων τῶν 20 ἱερῶν μονῶν τοῦ Ἁγίου Ὄρους. Τῆς ἐκτάκτου συνάξεως ἀποκλεόνται οἱ τακτικοὶ παρὰ τῇ Ἱερᾷ Κοινότητι ἀντιπρόσωποι, οἱ ἀποτελέσαντες μέλη τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος κατὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν κρινομένων ὑποθέσεων, ἀναπληρούμενοι ὑπὸ ἄλλων ἀντιπροσώπων ὁριζομένων ὑπὸ τῶν οἰκείων μονῶν.

Ἡ ἐξαρχία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου προκαθῆται τοῦ οὑτωσὶ συγκεκροτημένου δικαστηρίου, οὗτινος προεδρεύει ὁ πρῶτος μεταξὺ τῶν ἐξάρχων Μητροπολιτῶν κατὰ τὰ κρατοῦντα ἐν τῷ Οἰκουμενικῷ Πατριαρχείῳ.

Ὁ Διοικητὴς παρακάθηται ἀπαραιτήτως κατὰ τὰς συνεδριάσεις τοῦ ἀνωτάτου δικαστηρίου, ἐκτελῶν χρέη ἐπιτρόπου τοῦ νόμου.

Ἐν περιπτώσει Συνοδικῆς ἀποφάσεως ἀναθετούσης τὴν ἐκδίκασιν ἐφέσεων εἰς τὸ κατὰ τὸν ἀριθ. 3 τοῦ παρόντος δικαστήριον, ἡ ὡς ἄνω ἐξαρχία καλεῖται ὑποχρεωτικῶς ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος ὁσάκις ὑπάρχουσιν ὑποθέσεις πρὸς συζήτησιν, ἐγκαίρως δὲ ὥστε νὰ παρευρίσκεται εἰς Ἅγιον Ὄρος κατὰ τὰς κατὰ τὸ ἄρθρ. 43 τοῦ

Καταστατικοῦ Χάρτου ἡμέρας τῆς αὐτοδικαίως συνερχομένης ἐκτάκτου συνάξεως. Τὰ ἔξοδα τῆς ἐξαρχίας βαρύνουσι τὸ κοινὸν ταμεῖον τῶν εἴκοσι ἱερῶν μονῶν, οὐδέποτε δὲ δύνανται νὰ ἐπιβληθῶσιν εἰς ἕκαστον ἡττώμενον διάδικον ἐν ἀναλογίᾳ μείζονι τοῦ ἑνὸς δεκάτου.

Ἄρθρον 10.

Ἐνώπιον τοῦ κατὰ τὴν παρ. 3 τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ἀνωτάτου δικαστηρίου δύναται νὰ ζητηθῇ ἀναθεώρησις καὶ τῶν κατ᾽ ἔφεσιν ἐκδεδομένων ἀποφάσεων τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος, διὰ ψευδῆ ἑρμηνείαν ἢ κακὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τοῦ Ἁγίου Ὄρους, τῶν καθεστώτων αὐτοῦ, τῶν ἱερῶν κανόνων, τῶν νόμων, ὡς καὶ διὰ παράβλεψιν οὐσιώδων στοιχείων κατὰ τοὺς δύο κατωτέρους βαθμούς.

Ἄρθρον 11.

Οὐδεὶς μοναχὸς δύναται νὰ μετάσχῃ ὡς μέλος τοῦ εἰς δικαστήριον συγκροτουμένου σώματος (συνάξεως, γεροντίας, ἱερᾶς κοινότητος ἢ ἐκτάκτου συνάξεως κλπ

Οἱ λόγοι οὗτοι τῆς ἐξαιρέσεως προβάλλονται εἰς πᾶν στάδιον τῆς διαδικασίας ὑπὸ τῶν διαδίκων, ἐξεταζομένοι δὲ καὶ αὐτεπαγγέλτως ὑπὸ τοῦ δικάζοντος σώματος, ἀφορῶσιν ἀδιακρίτως τούς τε ἀδελφοὺς τῶν μονῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτῶν καὶ ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ παντὸς προσώπου, εἰς ὃ ἀνατίθεται οἱαδήποτε ἀνάκρισις, εἰσήγησις ἢ ἄλλῃ προδικαστικὴ πρᾶξις.

Ἄρθρον 12.

Ἀποφάσεις ὑπὸ τῶν μοναστηριακῶν συνάξεων ἐκδιδόμεναι καὶ ἐπιβάλλουσαι περιορισμὸν ἐν τῇ μονῇ ἢ ἐξαρτήματι αὐτῆς ἢ ἀποκλεισμὸν ἀπὸ τῶν συνεδριῶν τῆς οἰκείας συνάξεως οὐχὶ μείζονα τοῦ τριμήνου ἐν ἑκάστῃ περιπτώσει εἶναι ἀνέκκλητοι.

Ἄρθρον 13.

Ἐὰν μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἀποφάσεως ἐπὶ ἐκκλησιαστικῶν ἢ πειθαρχικῶν παραβάσεων αἱ ἁρμόδιαι ἀρχαὶ παραμελήσουν τὴν τήρησιν τῶν προθεσμιῶν τῶν ἄρθρ. 73-74 τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου, ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἐφεσιβλήτου ἀποφάσεως ἀναστέλλεται μετὰ τὴν ἐκπνοὴν τῶν ὡς ἄνω προθεσμιῶν.

Ἄρθρον 14.

Ἐν τῇ διαδικασίᾳ ἐπὶ ὁριακῶν ἢ ἐκ τῶν ὁμολόγων διαφορῶν τοῦ ἄρθρ. 9 παρ. 2 τοῦ παρόντος ἰσχύουσι τὰ ἑξῆς:

Ἄρθρον 15.

Ἡ δίκη εἰσάγεται πάντοτε δι᾽ ἐγγράφου αἰτήσεως ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου. Τοῦτο ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς εἰσαγωγῆς τῆς αἰτήσεως ὁρίζει τὴν δικάσιμον διὰ πράξεως, καθ᾽ ἣν οἱ διάδικοι καλοῦνται ὑπὸ τῆς ἱερᾶς ἐπιστασίας.

Ἄρθρον 16.

Ἡ ὁρίζουσα τὴν δικάσιμον πρᾶξις δέον νὰ ἐπιδοθῇ ὀκτὼ τουλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς δικασίμους παρέκτασις τῆς προθεσμίας ταύτης δύναται νὰ δοθῇ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου κατ᾽ οἰκείαν κρίσιν, λαμβανομένων ὑπ᾽ ὄψει τῶν ἀποστάσεων καὶ τῆς δυσχερείας τῶν συγκοινωνιῶν.

Ἄρθρον 17.

Ὁ νομίμως κληθεὶς διάδικος, μὴ ἐμφανιζόμενος κατὰ τὴν ὁρισθεῖσαν δικάσιμον δικάζεται ἐρήμην, ἐπὶ προσαγωγῇ τοῦ οἰκείου ἀποδεικτικοῦ ἐπιδόσεως.

Ἄρθρον 18.

Τὸ δικαστήριον, ἀκοῦσαν τῶν διαδίκων, ὁρίζει εἰσηγητήν, ὅστις συλλέγει πάντα τὰ στοιχεῖα καὶ ἔγγραφα, καταρτίζει καὶ μελετᾷ τὴν σχετικὴν δικογραφίαν, συντάσσων τὴν περὶ αὐτῆς ἔκθεσίν του.

Ἄρθρον 19.

Διὰ τὸν εἰσηγητὴν ἰσχύουσιν αἱ ἐξαιρέσεις τοῦ ἄρθρ. 48 τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου καὶ τοῦ ἄρθρ. 11 τοῦ παρόντος νόμου. Εἰδικῶς ἐπὶ διαφορῶν μεταξὺ μονῆς καὶ ἐξαρτήματος αὐτῆς, εἰσηγητὴς δὲν δύναται νὰ ὁρισθῇ ἀντιπρόσωπος ἢ μοναχὸς τῆς ἐνδιαφερομένης μονῆς.

Ἄρθρον 20.

Τὴν ἐνώπιον τοῦ εἰσηγητοῦ διεξαγομένην ἀποδεικτικὴν διαδικασίαν δικαιοῦνται νὰ παρακολουθῶσι πάντες οἱ διάδικοι προσάγοντες στοιχεῖα καὶ ἔγγραφα καὶ ὑποβάλλοντες αἰτήσεις πρὸς ἐξέτασιν μαρτύρων οὓς πάντως ὑποχρεοῦται νὰ ἐξετάσῃ ὁ εἰσηγητής. Διὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν μαρτύρων ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρῳ. 63-66 τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου.

Ἄρθρον 21.

Αἰτουμένου διαδίκου τινος αὐτοψίαν ἢ πραγματογνωμοσύνην, ὁ εἰσηγητὴς ὑποχρεοῦται νὰ ὑποβάλῃ τὴν αἴτησιν μεθ᾽ ὁλοκλήρου τῆς δικογραφίας εἰς τὸ δικαστήριον, ὅπως τοῦτο διατάξῃ τὴν αὐτοψίαν ἢ ὁρίσῃ τοὺς πραγματογνώμονας.

Περὶ τῆς αὐτοψίας συντάσσεται ἔκθεσις ὑπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ ἐπὶ παρουσίᾳ δύο μαρτύρων καὶ ὑπογράφεται ὑπὸ πάντων. Ἐπίσης οἱ πραγματογνώμονες ὑποβάλλουσιν ἔγγραφον ἔκθεσιν, ἣν ὑπογράφοντες ἐγχειρίζουσιν εἰς τὸν εἰσηγητήν, γινομένης παρὰ πόδας πράξεως ἐγχειρίσεως.

Ἄρθρον 22.

Περαιωθείσης τῆς ἀποδεικτικῆς διαδικασίας ὁ εἰσηγητὴς ὑποβάλλει ὁλόκληρον τὸν καταρτισθέντα φάκελλον μετ᾽ ἐγγράφου πορίσματος τοῦ εἰς τὸ δικαστήριον ἐντὸς τῆς ταχθείσης κατὰ τὴν ὀνομασίαν αὐτοῦ προθεσμίας. Ἐὰν διαρκούσης τῆς προθεσμίας ταύτης δὲν ἐγένετο δυνατὴ

ἡ περαίωσις τῆς ἀποδεικτικῆς διαδικασίας, ὁ εἰσηγητὴς ἢ οἱ διάδικοι δύνανται νὰ ζητήσωσι παράτασιν αὐτῆς παρὰ τοῦ δικαστηρίου.

Ἄρθρον 23.

Μετὰ τὴν ὑποβολὴν τῆς ἐκθέσεως τοῦ εἰσηγητοῦ ὁρίζεται, ἐπιμελείᾳ τῶν ἐπισπευδόντων διαδίκων, ἡ μετ᾽ ἀπόδειξιν δικάσιμος, καθ᾽ ἣν καλοῦνται διὰ τῆς ἱερᾶς ἐπιστασίας οἱ λοιποὶ διάδικοι. Πάντες οἱ διάδικοι δύνανται νὰ λαμβάνωσι γνῶσιν τῆς τε δικογραφίας καὶ τῆς ἐκθέσεως τοῦ εἰσηγητοῦ.

Ἄρθρον 24.

Ἡ συζήτησις ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου, τηρουμένη πάντοτε τῆς μοναχικῆς εὐπρεπείας καὶ κοσμιότητος, διεξάγεται ἐν ἀπολύτῳ ἰσότητι τῶν διαδίκων, δικαιουμένῳ νὰ ὑποστηρίξωσι καὶ κατὰ τὴν τελικὴν συζήτησιν ἐγγράφως τὰς ἀπόψεις των.

Ἄρθρον 25.

Μετὰ τὴν συζήτησιν, ἀποσυρομένων τῶν διαδίκων, τὸ δικαστήριον διασκέπτεται μυστικῶς, ἀναγινωσκομένων εἰς ἐπήκοον πάντων τῶν ἐγγράφων τῆς δικογραφίας καὶ τῆς ἐκθέσεως τοῦ εἰσηγητοῦ. Ἡ συζήτησις διευθύνεται ὑπὸ τοῦ ἐκτελοῦντος χρέη προέδρου, τηρουμένων τῶν ἄρθρ. 23 καὶ 24 τοῦ Καταστατικοῦ χάρτου.

Ἄρθρον 26.

Αἱ ἀποφάσεις ἐπὶ τῶν ὁριακῶν ἢ ἐπὶ τῶν ὁμολόγων διαφορῶν εἶναι πάντοτε ἔγγραφοι καὶ λεπτομερῶς ἠτιολογημέναι. Αἱ γνῶμαι τῶν μειοψηφούντων μελῶν τοῦ δικαστηρίου δύνανται νὰ καταχωρισθῶσι τῇ αἰτήσει αὐτῶν.

Ἄρθρον 27.

Αἱ ὁριστικαὶ ἀποφάσεις κοινοποιοῦνται ἐπιμελείᾳ τῶν διαδίκων ἐν πλήρει ἀντιγράφῳ διὰ τῆς ἱερᾶς ἐπιστασίας.

Ἄρθρον 28.

Ἡ προθεσμία ἐφέσεως κατ᾽ ἀποφάσεων ἐπὶ ὁριακῶν καὶ τῶν ἐκ τῶν ὁμολόγων δικῶν εἶναι ἑνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως αὐτῶν. Ἡ ἔφεσις ἀσκεῖται δι᾽ ἠτιολογημένου ἐγγράφου ἐνώπιον τοῦ ἀμέσως ἀνωτέρου δικαστηρίου ἀπευθυνομένου καὶ κατατιθεμένου εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος. Τὸ γραφεῖον τοῦτο κοινοποιεῖ ἀντίγραφον τῆς ἐφέσεως εἰς τὸν ἐφεσίβλητον.

Ἄρθρον 29.

Αἱ ἐφέσεις ἐνώπιον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου διαβιβάζονται εἰς αὐτὸ ὑπὸ τοῦ γραφείου τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος. Ἐὰν δὲ συνοδικῇ ἀποφάσει ἐπιλαμβάνηται αὐτῶν τὸ κατὰ τὸν ἀριθ. 3 τοῦ ἄρθρ. 9 δικαστήριον, διαβιβάζονται εἰς αὐτὸ εὐθὺς ὡς τοῦτο συγκροτηθῇ, ἐκδικάζονται δὲ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἄρθρ. 24-27. Οἱ διάδικοι καλοῦνται ἐνώπιον τοῦ κατ᾽ ἔφεσιν δικάζοντος δικαστηρίου καὶ ἔχουσι δικαίωμα ν᾽ ἀναπτύξωσι διὰ προσθέτων ὑπομνημάτων τοὺς λόγους τῆς ἐφέσεώς των.

Ἄρθρον 30.

Τὸ κατ᾽ ἔφεσιν δικαστήριον ἐπικυροῖ ἢ ἀκυροῖ τὴν ἔκκλητον ἀπόφασιν ἢ μεταρυθμίζει αὐτήν, δικαιούμενον νὰ διατάξῃ καὶ νέας ἀποδείξεις, ὅτε ἐφαρμόζονται τὰ ἄρθρ. 19 καὶ ἑπόμενα.

Ἄρθρον 31.

Αἱ ἀποφάσεις ἐκδίδονται κατ᾽ ἀπόλυτον τῶν παρόντων πλειονοψηφίαν παντὶ δικαστηρίῳ.

Ἄρθρον 32.

Αἱ ἐπὶ ὁριακῶν καὶ λοιπῶν περιπτώσεων τοῦ ἄρθρ. 9 παρ. 1 ἐδάφ. γ΄, 2 καὶ 3 ἀποφάσεις εἶναι ἐκτελεσταὶ μόνον ἅμα τῇ τελεσιδικίᾳ. Τελεσίδικοι δὲ εἶναι αἱ κατὰ τελευταῖον βαθμὸν κριθεῖσαι καὶ μὴ ἐμπροθέσμως ἐφεσιβληθεῖσαι πρωτόδικοι ἀποφάσεις. τὴν προσωρινὴν ἐκτέλεσιν μὴ

τελεσιδίκου ἀποφάσεως δύναται νὰ διατάξῃ τὸ δικάσαν δικαστήριον δι᾽ ἀποφάσεως ἐκδιδομένης τῇ αἰτήσει ἑνὸς τῶν διαδίκων, ἅμα ἀκουσθῇ ὁ καθ᾽ οὗ ἡ αἴτησις. Ἡ περὶ προσωρινῆς ἐκτλέσεως ῥήτρα δύναται νὰ περιληφθῇ ἐν τῇ κυρίᾳ ἀποφάσει.

Ἄρθρον 33.

Τὰ δικαστικὰ ἔξοδα καὶ τέλη, ὧν ἡ διατίμησις ὁρισθήσεται διὰ κανονικῆς διατάξεως τῆς ἐκτάκτου δισενιαυσίας συνάξεως, βαρύνουσι τὸν ἡττώμενον διάδικον καὶ εἰσπράττονται κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως.

Ἄρθρον 34.

Αἱ δικαστικαὶ ἀποφάσεις διαβιβάζονται πρὸς ἐκτέλεσιν δι᾽ ἐγγράφου των Διοικητῇ, ὅστις διὰ πράξεως αὐτοῦ παρὰ πόδας ἐντέλλεται εἰς τὰ ὑπ᾽ αὐτὸν ὄργανα τὴν ἐκτέλεσιν.

Ἄρθρον 35.

Αἱ δικαστικαὶ ἀρχαὶ τοῦ Κράτους, ἐπιλαμβανόμεναι τῆς διώξεως πλημμελημάτων ἢ κακουργημάτων ἐντὸς τοῦ Ἁγίου Ὄρους, ἀποστέλλουσιν ἐκεῖ ἀνακριτικὸν ὑπάλληλον, ὅστις ὑποχρεοῦται νὰ καλέσῃ παραχρῆμα τὴν ἱερὰν ἐπιστασίαν ὅπως ἀποστείλῃ κατὰ τὰ εἰωθότα ἕνα τῶν ἐπιστατῶν, παριστάμενον κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν ἀνακριτικῶν πράξεων καὶ παρέχοντα τὴν συνδρομήν του εἰς τὴν ταχεῖαν διεξαγωγὴν τῶν ἀνακριτικῶν ἔργων.

Ἄρθρον 36.

Πᾶσα παῦσις, παραίτησις ἢ ἔκπτωσις ἡγουμένου, ἐπιτρόπου καὶ μελῶν τῶν ἱερῶν μοναστηριακῶν συνάξεων, ἢ πᾶσα ἐκλογὴ νέων τοιούτων, ἀγγέλλεται ὑπὸ τῆς οἰκείας μονῆς καὶ διὰ τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος πρὸς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄

Γενικαὶ διατάξεις

Ἄρθρον 37.

Τὰ ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος ἢ τῶν Μοναστηριακῶν Ἀρχῶν συντασσόμενα ἔγγραφα καὶ ἰδίᾳ τὰ πληρεξούσια γράμματα ἐπικυρούμενα ὑπὸ τῆς ἱερᾶς ἐπιστασίας, ἔχουσι πλήρη ἰσχὺν δημοσίων ἐγγράφων ἐνώπιον πασῶν τῶν ἀρχῶν τοῦ Κράτους.

Ἄρθρον 38.

Οἱ μοναχοὶ τοῦ Ἁγίου Ὄρους ἀπαλλάσσονται τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας.

Ἄρθρον 39.

Αἱ περὶ κελλίων διατάξεις τοῦ Καταστατικοῦ χάρτου τοῦ Ἁγίου Ὄρους κυροῦνται καθ᾽ ὅσον δὲν ἀντίκεινται πρὸς τὸ Πατριαρχικὸν Συνοδικὸν Σιγίλλιον τῆς 7 Ἰουν. 1909, ὅπερ ἐν περιπτώσει ἀντιθέσεως πρὸς τὰς εἰρημένας διατάξεις κατισχύει αὐτῶν. Ἐξαίρεσιν ἀποτελοῦσιν αἱ διατάξεις αἱ ἐν τέλει τοῦ κεφαλίου Β΄ περὶ διαιτησίας καὶ τοῦ κεφαλαίου Γ΄ τοῦ ῥηθέντος σιγιλλίου περὶ ἐπανορθώσεως καὶ ἀποκαταστάσεως τῶν παλαιῶν ὁρίων, μὴ κυρούμεναι ὑπὸ τοῦ παρόντος μηδὲ τιθέμεναι ἐν ἐφαρμογῇ.

Ἄρθρον 40.

Ἡ δισενιαυσία ἔκτακτος Σύναξις ὑποχρεοῦται μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος Ν. Δ/τος νὰ προβῇ εἰς ψήφισιν κανονιστικῶν διατάξεων καθιερουσῶν πλῆρες σύστημα ἐπιστημονικῆς ἐκμεταλλεύσεως καὶ ἐξασφαλίσεως τῶν ἐντὸς τοῦ Ἁγίου Ὄρους δασῶν καὶ ὀργάνωσιν ἰδίας δασικὴς ὑπηρεσίας.

Ἄρθρον 41.

Ἡ ὀργάνωσις καὶ ἡ πραγματικὴ λειτουργία τῆς τε Ἀθωνιαδος Σχολῆς ὡς Ἐκκλησιαστικῆς Ἀκαδημίας καὶ ἄλλων τοιούτων, ἀποσκοπουσῶν εἰς τὴν

συστηματικὴν μελέτην καὶ ἀνάπτυξιν τῶν ἐν Ἁγίῳ Ὄρει ἀσκουμένων τεχνῶν (ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς, ἁγιογραφίας, ξυλογραφίας κλπ.).

Ἄρθρον 42.

Ἡ μέριμνα τῆς τακτοποιήσεως καὶ συντηρήσεως τῶν βιβλιοθηκῶν, χειρογράφων, κειμηλίων, ἀρχαίων εἰκόνων, ἀμφίων καὶ τῶν τοιούτων ἀνήκουσα εἰς τὰς οἰκείας μονὰς τελεῖ ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐποπτείαν τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος καὶ τῆς δισενιαυσίας Συνάξεως, ὀφειλούσης νὰ ἐκδίδη κανονιστικὰς περὶ αὐτῶν διατάξεις.

Ἄρθρον 43.

Πᾶσαι αἱ διατάξεις, πειθαρχικαὶ ἢ ἄλλαι οἱ σχέσιν ἔχουσαι μὲ τὴν μέχρι τοῦδε ἐκκρεμῆ κατάστασιν τοῦ Ἁγίου Ὄρους καὶ τὴν ἐντεῦθεν πηγάζουσαν ἀντίθεσιν μεταξὺ τῶν διαφόρων τάξεων τῶν μοναχῶν καταργοῦνται.

«Ἄρθρον 43β.

Ἡ παράβασις τοῦ ἄρθρ. 186 τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου ἐπισύρει τὴν ποινὴν φυλακίσεως δύο μηνῶν μέχρις ἑνὸς ἔτους, μὴ ἐξαγοραζομένης».[9]

Ἄρθρον 44.

Ὁμοῦ μετὰ τοῦ παρόντος Ν.Δ/τος δημοσιεύεται καὶ ὁ ὑπ᾽ αὐτοῦ κυρούμενος καταστατικὸς χάρτης τοῦ Ἁγίου Ὄρους ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος Ν.Δ/τος ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἑπομένης τῆς ἰσχύος τοῦ δημοσιευθησομένου Συντάγματος.

Καταστατικὸς Χάρτης τοῦ Ἁγίου Ὄρους

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρός, τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος

Καταστατικὸς Χάρτης τοῦ Ἁγίου Ὄρους Ἄθω

Τμῆμα Α΄. -Γενικόν

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄

Σύστασις τοῦ Ἁγίου Ὄρους καὶ σχέσεις αὐτοῦ πρὸς τὴν Πολιτείαν καὶ Ἐκκλησίαν

Ἄρθρον 1.

Τὸ ἁγιώνυμον Ὄρος τοῦ Ἄθω συνίσταται ἐξ εἴκοσιν Ἱερῶν Κυριαρχικών, Βασιλικῶν, Πατριαρχικῶν καὶ Σταυροπηγιακῶν Μονῶν τεταγμένων κατὰ τὰ ἀνέκαθεν κρατοῦντα κατὰ τὴν ἀκόλουθον ἱεραρχικὴν τάξιν: 1) Ἡ ἱερὰ μονὴ Μεγίστης Λαύρας, 2) ἡ ἱερὰ μονὴ τοῦ Βατοπεδίου, 3) ἡ ἱερὰ μονὴ τῶν Ἰβήρων, 4) ἡ ἱερὰ μονὴ τοῦ Χιλιανδαρίου, 5) ἡ ἱερὰ μονὴ τοῦ Διονυσίου, 6) ἡ ἱερὰ μονὴ τοῦ Κουτλουμουσίου, 7) ἡ ἱερὰ μονὴ τοῦ Παντοκράτορος, 8) ἡ ἱερὰ μονὴ τοῦ Διονυσίου, 6) ἡ ἱερὰ μονὴ τοῦ Κουτλουμουσίου, 7) ἡ ἱερὰ μονὴ τοῦ Παντοκράτορος, 8) ἡ ἱερὰ μονὴ τοῦ Ξηροποτάμου, 9) ἡ ἱερὰ μονὴ τοῦ Ζωγράφου, 10) ἡ ἱερὰ μονὴ τοῦ Δοχειαρίου 11) ἡ ἱερὰ μονὴ τοῦ Καρακάλλου, 12) ἡ ἱερὰ μονὴ τοῦ Φιλοθέου, 13) ἡ ἱερὰ μονὴ τῆς Σίμωνος Πέτρας, 14) ἡ ἱερὰ τοῦ Ἁγίου Παύλου 15) ἡ ἱερὰ μονὴ τοῦ Σταυρονικήτα, 16) ἡ ἱερὰ μονὴ τοῦ Ξενοφῶντος, 17) ἡ ἱερὰ μονὴ τοῦ Γρηγορίου, 18) ἡ ἱερὰ μονὴ τοῦ Ἐσφιγμένου, 19) ἡ ἱερὰ μονὴ τοῦ Ῥωσσικοῦ, 20) ἡ ἱερὰ μονὴ τοῦ Κωνσταμονίτου.

Πάντα δὲ τὰ λοιπὰ ἱδρύματα, σκῆται, κελλία, ἡσυχαστήρια, εἶναι ἐξαρτήματα μιᾶς ἑκάστης τῶν εἴκοσι Κυριάρχων Ἱερῶν Μονῶν.

Ἄρθρον 2.

Πλὴν τῶν ἀνωτέρω εἴκοσι Κυριάρχων Ἱερῶν Μονῶν οὐδενὶ ἀπολύτως ἐπιτρέπεται δικαίωμα ἰδιοκτησίας ἐν Ἁγίῳ Ὄρει.

Ἄρθρον 3.

Ἡ αὔξησις ἢ ἐλάττωσις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν Κυριάρχων Ἱερῶν Μονῶν, ἢ ἡ μετατροπὴ τῶν διοικητικῶν καὶ ἱεραρχικῶν καθόλου σχέσεων τούτων πρὸς τὰ ἐξαρτήματα αὐτῶν, ὡς αὗται ἀπ᾽ αἰώνων καθιερώθησαν καὶ ἐν τῷ παρόντι καταστατικῶν χάρτῃ διατυποῦνται, ἐπ᾽ οὐδενὶ λόγῳ ἐπιτρέπεται.

Ἄρθρον 4.

Οὐδέποτε οὐδὲν τῶν ἐν τῷ Ἄθῳ Ἱερῶν Σκηνωμάτων δύναται νὰ ἐκτραπῇ τοῦ ἀρχικοῦ αὐτοῦ προορισμοῦ καὶ μετασχηματισθῇ ταῖς κοσμικαῖς χρείαις.

Ἄρθρον 5.

Πᾶσαι αἱ ἐν Ἁγίῳ Ὄρει μοναὶ ὡς Πατριαρχικαὶ καὶ Σταυροπηγιακαὶ ὑπάγονται ὑπὸ τὴν πενυματικὴν δικαιοδοσίαν τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, μὴ ἐπιτρεπομένου οὐδενὸς ἄλλου μνημοσύνου πλὴν τοῦ ὀνόματος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου.

Εἰς οὐδένα δὲ ἑτερόδοξον ἢ σχισματικὸν ἐπιτρέπεται ἡ ἐν Ἁγίῳ Ὄρει ἐγκαταβίωσις.

Ἄρθρον 6.

Ἅπαντες οἱ τὸ Ἅγιον Ὄρος κατοικοῦντες μοναχοί, οἱασδήποτε ἐθνικότητος καὶ ἂν ὦσι, λογίζονται ὡς κεκτημένοι τὴν ἑλληνικὴν ὑπηκοότητα.

Ἄρθρον 7.

Ἡ ἐν Ἁγίῳ Ὄρει δικαιοσύνη ἀπονέμεται ὑπὸ τῶν Μοναστηριακῶν ἀρχῶν καὶ τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος, πλὴν τῶν ποινικῶν ἅτινα ὑπάγονται εἰς τὰ ἁρμόδια Πολιτικὰ τοῦ Κράτους Δικαστήρια καὶ ἐκδικάζονται, ὡς ἀνέκαθεν, ἐν Θεσσαλονίκῃ.

Ἄρθρον 8.

Ὁ ἐν Ἁγίῳ Ὄρει ἀντιπρόσωπος τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους ἐνεργεῖ καὶ διατάσσει τὴν διὰ τῶν ὀργάνων τοῦ ἐκτέλεσιν τῶν μοναστηριακῶν καὶ τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος ἀποφάσεων, ἐφ᾽ ὅσον αὗται ἐκδίδονται συμφώνως τῷ παρόντι καταστατικῷ Χάρτῃ.

Ἄρθρον 9.

Αἱ ἱεραὶ μοναὶ εἰσὶν αὐτοδιοίκητοι, διοικοῦνται δὲ συμφώνως τῷ ἐσωτερικῷ αὐτῶν κανονισμῷ, τὸν ὁποῖον ψηφίζουν αὗται καὶ ἐγκρίνει ἡ Ἱερὰ Κοινότης, ἥτις καὶ ἀσκεῖ τὴν ἐποπτείαν ἐπὶ τῆς τηρήσεως καὶ ὁμαλῆς λειτουργίας αὐτοῦ, μὴ δυναμένου ν᾽ ἀντεικειται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ Χάρτου.

Ἄρθρον 10.

Πᾶσα ἀπόφασις τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος, λαμβανομένη ἐν τῇ ἁρμοδιότητι αὐτῆς, τῇ ὁριζομένῃ ἐν τῷ παρόντι Καταστατικῷ Χάρτῃ, εἶναι σεβαστὴ καὶ ὑποχρεωτικὴ διὰ τῆς ἱερὰς μονάς.

Ἄρθρον 11.

Ἡ Ἱερὰ Κοινότης τοῦ Ἁγίου Ὄρους, τὰ δικαιώματα τῆς ὁποίας ὁρίζονται ὑπὸ εἰδικῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ Χάρτου, ἀποτελεῖται ἐξ εἴκοσιν ἀντιπροσώπων τῶν ἱερῶν μονῶν, ἀνὰ ἕνα ἐξ ἑκάστης αὐτῶν, ἑδρεύει ἐν Καρυαῖς καὶ εἶναι σῶμα διαρκές, γνωστὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἱερὰ Κοινότης τοῦ Ἁγίου Ὄρους Ἄθω.

Ἄρθρον 12.

Τὸ Ἅγιον Ὄρος ἀπολαύει, κατὰ τὰ ἀνέκαθεν κρατοῦντα, εἰδικῶν προνομίων καὶ ἀσυδοσιών, ὡς ταῦτα συγκεκριμένως διατυποῦνται ἐν διατάξεσι τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ Χάρτου.

Ἄρθρον 13.

Ἡ διαχείρισις τῆς καθόλου περιουσίας τῶν ἱερῶν μονῶν ἀνήκει τῇ ἐπιμελείᾳ τῆς ἐν ἑκάστῃ τούτων μοναζούσης ἀδελφότητος.

Τμῆμα Β΄. - Εἰδικόν

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄

Ἡ Ἱερὰ Κοινότης

Ἄρθρον 14.

Οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν ἱερῶν μονῶν οἱ συγκροτοῦντες τὴν Ἱερὰν Κοινότητα τοῦ Ἁγίου Ὄρους ἐκλέγονται ὑπὸ τῶν οἰκείων μονῶν ἕκαστος κατὰ τοὺς ἐσωτερικοὺς κανονισμοὺς αὐτῶν ἐντὸς τοῦ πρώτου δεκαπενθημέρου τοῦ Ἰανουαρίου ἑκάστου ἔτους τὸ βραδύτερον μεταξὺ τῶν ἀδελφῶν τῆς μονῆς τῶν ἐχόντων ἡλικίαν ἀπὸ 30 ἐτῶν καὶ ἄνω, ἐπὶ συνέσει δὲ καὶ βίῳ ἀνεπιλήπτῳ διακρινομένων καὶ προτιμωμένων πάντοτε τῶν κεκτημένων ἐκκλησιαστικὴν μόρφωσιν καὶ ἐγκύκλιον παιδείαν.

Ἄρθρον 15.

Ἡ ὑπηρεσία τῶν ἀντιπροσώπων παρὰ τῇ Ἱερᾷ Κοινότητι εἶναι ἐνιαυσία. Δύναται ὅμως νὰ παραταθῇ αὕτη καὶ κατὰ τὰ ἑπόμενα ἔτη ἐὰν ἡ μονὴ αὐτοῦ ἐκλέξῃ αὐτὸν ἐκ νέου.

Ἄρθρον 16.

Οἱ ἀντιπρόσωποι ὀφείλουσι πρὸ τῆς ὁριστικῆς συζητήσεως τῶν ἐνώπιον τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος εἰσαγομένων διοικητικῆς καὶ οἰκονομικῆς φύσεως

ζητημάτων νὰ τηρῶσιν ἐνημέρους τῆς οἰκείας μονὰς ἕκαστος, πλὴν τῶν δικαστικῶν ὑποθέσεων, ἐφ᾽ ὧν ἡ ἀπόφασις δέον ν᾽ ἀπορρέῃ ἐκ τῆς συνειδήσεως αὐτῶν καὶ μόνον, ἀπαγορευομένης ἀπολύτως πάσης τῶν μονῶν ἐπεμβάσεως καὶ ἐπηρείας ἐπὶ τῶν ἀντιπροσώπων αὐτῶν ἐν τῇ ἀσκήσει τοῦ δικαστικοῦ αὐτῶν καθήκοντος.

Ἄρθρον 17.

Ἡ Ἱερὰ Κοινότης συνεδριάζει τακτικῶς μὲν τρὶς τῆς ἑβδομάδος, ἐκτάκτως δὲ ὁσάκις παραστῇ ἀνάγκη. Ὁ δὲ τρόπος τῶν συνεδριάσεων αὐτῶν καθορίζεται διὰ τοῦ ὑπ᾽ αὐτῆς συντασσομένου ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ.

Ἄρθρον 18.

Ἀπὸ τῆς προηγουμένης ἑκάστης συνάξεως καταρτίζεται ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Ἐπιστασίας καὶ διανεμέται εἰς τοὺς ἀντιπροσώπους ἡ ἡμερησία διάταξις τῶν συζητητέων θεμάτων κατὰ τὴν ἑπομένην συνεδρίαν, φερόντων τὴν χρονολογικὴν σειρὰν τῆς καταθέσεως αὐτῶν, ἐκτὸς ἂν ὑπόθεσίς τις κηρυχθῇ κατεπείγουσα παρὰ τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος, ὅτε καὶ συζητεῖται παρ᾽ αὐτῆς κατὰ προτίμησιν.

Ἄρθρον 19.

Οἱ ἀντιπρόσωποι παραμένοντες μονίμως ἐν Καρυαῖς ὀφείλουσιν ἐκτὸς ἀποδειγμένης ἀσθενείας νὰ προσέρχωνται τακτικῶς καὶ ἀνελλιπῶς εἰς τὰς συνεδρίας· ὁ ἄλλως πως κατὰ δύο συνεχεῖς συνεδρίας ἀπουσίασας ὡς κωλυσιεργῶν θεωρούμενος προσκαλεῖται ἐγγράφως ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Ἐπιστασίας, εἰς ἔγγραφον ἀπολογίαν, ἣν αὕτη ὑποβάλλει εἰς τὴν Ἱερὰν Κοινότητα, ἐπιβάλλουσαν αὐτῶν τὴν ποινὴν τῆς ἐπιπλήξεως μετ᾽ ἀναγραφῆς αὐτῆς εἰς τὰ πρακτικά, ἐν ὑποτροπῇ καταγγέλλεται οὗτος εἰς τὴν μονὴν αὐτοῦ καὶ ζητεῖται παρ᾽ αὐτῆς ἡ ἀντικατάστασις αὐτοῦ ἀπροφασίστως. Ἐν περιπτώσει δέ, καθ᾽ ἣν ἡ μονὴ ἀρνηθῇ νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὴν παραγγελίαν ταύτην τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος, αὕτη δι᾽ ἀποφάσεως αὐτῆς ἀποκλείει αὐτοδικαίως τὴν μονὴν τῆς ἀποστολῆς ἀντιπροσωπείας ἐπὶ χρονικὸν διάστημα τριῶν μέχρις ἓξ μηνῶν.

Ἄρθρον 20.

Παρουσιασθείσης ἀναποφεύκτου ἀνάγκης ἀπουσίας ἀντιπροσώπου τινός, μὴ δυναμένης νὰ παραταθῇ ποτε πλέον τοῦ μηνός, δύναται ἡ μονὴ αὐτοῦ ν᾽ ἀναπληρώσῃ αὐτὸν δι᾽ ἀλλοῦ αὐτῆς ἀδελφοῦ ἢ καὶ νὰ ἀναθέσῃ τὴν ἀντιπροσωπείαν αὐτῆς ἀντιπροσώπῳ ἄλλης μονῆς, ἐφοδιαζομένῳ διὰ σχετικῆς ἐπιστολῆς αὐτῆς πρὸς τὴν Ἱερὰν Κοινότητα καὶ δικαιουμένῳ οὕτω ν᾽ ἀποφαίνηται διὰ δύο, τῶν ἃς ἀντιπροσωπεύει μονῶν, ψήφων ἐπὶ τῶν διαφόρων ἑκάστοτε ὑποθέσεων, πλὴν τῶν δικαστικῶν, οὐδέποτε ὅμως τὸ αὐτὸ πρόσωπον δύναται ἵνα ἀναλάβῃ ἀντιπροσωπείαν δύο ἑτέρων μονῶν συγχρόνως.

Ἄρθρον 21.

Ἵνα ἡ Ἱερὰ Σύναξις θεωρηθῇ ἐν ἀπαρτίᾳ δέον νὰ παρίστανται τὰ 2/3 τῶν μελῶν αὐτῆς, ἤτοι δεκατέσσαρες ἀντιπρόσωποι λαμβάνει δὲ κατὰ πλειοψηφίαν τὰς ἀποφάσεις αὐτῆς, καταχωριζομένας ἐν εἰδικῷ βιβλίῳ. Ἐν τοῖς πρακτικοῖς δέον νὰ γράφωνται καὶ τὰ ὀνόματα τῶν ἑκάστοτε ἀπουσιάζοντων μελῶν μετὰ τῆς αἰτίας τῆς ἀπουσίας αὐτῶν, ὑποχρεουμένων νὰ γνωρίζωσιν ἐγκαίρως τῇ Ἱερᾷ Ἐπιστασίᾳ κατὰ τὸ ἄρθρο. 19. Ἐν περιπτώσει δὲ καθ᾽ ἣν διαρκούσης τῆς συνεδρίας, μέλη τινα τῆς Ἱερᾶς Συναξεως ἀπομακρυνθῶσιν ὁπωσδήποτε αὐτῆς, ἡ συνεδρία ἐξακολουθεῖ καὶ ἐγκύρως ἀποφασίζει ἡ Σύναξις, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀπαρτίας ἐφ᾽ ὅσον τὰ ὑπολειφθέντα μέλη αὐτῆς εἶναι τουλάχιστον ἕνδεκα.

Ἄρθρον 22.

Οὐδεὶς ἀντιπρόσωπος ἐπ᾽ οὐδενὶ λόγῳ δύναται ν΄ἀρνηθῇ τὴν ὑπογραφὴν αὐτοῦ ἐν τοῖς πρακτικοῖς δικαιούμενος εἰς τὴν ἀναγραφὴν τῆς γνώμης αὐτοῦ ἐν αὐτοῖς.

Πᾶσα ἄρνησις ὑπογραφῆς τῶν πρακτικῶν συνεπάγεται τὰς ἐπὶ κωλυσιεργίᾳ συνεπείας τοῦ ἄρθρ. 19.

Ἄρθρον 23.

Αἱ ἐργασίαι τῆς Ἱερᾶς Συνάξεως ἐνεργοῦνται παρόντος πάντοτε τοῦ Πρωτεπιστάτου, ὅστις καὶ εἰσάγει τὰς ἑκάστοτε συζητητέας ὑπὸ τῆς

Ἱερᾶς Συνάξεως ὑποθέσεις, τὴν καθωρισμένην ἱεραρχικὴν τάξιν αὐτῶν καὶ ἀφαιρεῖ τοῦτον ἐν περιπτώσει καθ᾽ ἣν ἀντιπρόσωπός τις ἤθελεν ἐκτραπῇ τῶν ὁρίων τῆς εὐσχημοσύνης ἀνακαλῶν αὐτὸν εἰς τὴν τάξιν, ἐπιμένοντα δέ, ἀδείᾳ τῆς Ἱερᾶς Συνάξεως, ἀποβάλλει αὐτὸν τῆς αἰθούσης. Τοῦ οὕτω δὶς τῆς Ἱερᾶς Συνάξεως ἀποβληθέντος ἀντιπροσώπου ζητεῖται παρὰ τῆς μονῆς αὐτοῦ ἢ ἄμεσος ἀντικατάστασις.

Ἄρθρον 24.

Πάντες οἱ ἀντιπρόσωποι εἶναι ἀλλήλοις ἴσοι καὶ ἰσοψήφιοι, διακρινόμενοι μόνον καὶ τὴν ἱεραρχικὴν τῆς παρεδρίας τάξιν τῶν μονῶν.

Ἄρθρον 25.

Αἱ ἀποφάσεις τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος θεωροῦνται ὁριστικαὶ μόνον μετὰ τὴν ὑπογραφὴν αὐτῶν ὑπ᾽ αὐτῆς, ὅτε καὶ μόνον ἀπολύονται τὰ σχετικὰ ἔγγραφα ἐκτὸς ἐὰν πρόκειται περὶ ὑποθέσεως, κηρυχθείσης ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνάξεως ἐπειγούσης.

Τὰ ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τῶν ἀποφάσεων τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος ἀποστελλόμενα ἔγγραφα φέρουσιν ἀντὶ ὑπογραφῶν τῶν ἀντιπροσώπων τὸν τύπον «ἅπαντες οἱ ἐν τῇ κοινῇ συνάξει ἀντιπρόσωποι καὶ προϊστάμενοι τῶν εἴκοσιν ἱερῶν μονῶν τοῦ Ἁγίου Ὄρους Ἄθω» καὶ σφραγίζονται ὑπὸ τῶν ἐπιστατῶν διὰ τῆς Κοινῆς Σφραγῖδος, ἐπὶ οὐδενὶ λόγῳ δυναμένων τούτων ἤ τινος αὔτως ν᾽ ἀρνηθῇ τὴν σφράγισιν.

Ἄρθρον 26.

Πάντα τὰ ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος ἀποστελλόμενα ἔγγραφα ὡς καὶ τὰ πρὸς αὐτὴν παρὰ τῶν ἱερῶν μονῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτῶν ἀπευθυνόμενα δέον νὰ ὦσι συντεταγμένα εἰς τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν.

Ἄρθρον 27.

Ὅταν ἡ Ἱερὰ Κοινότης θετικῶς πληροφορηθῇ ὅτι ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις μονῆς τινος εἶναι δυσχερὴς εἰς βαθμόν, δυνάμενον νὰ

ἐμπνεύσῃ ἀνησυχίας περὶ τοῦ μέλλοντος αὐτῆς, προκαλεῖ τοὺς ἰθύνοντας τὴν ἐν λόγῳ ἱερὰν μονήν, ἵνα παρουσιάσωσιν εἰς τὴν Ἱερὰν Κοινότητα ἀκριβὴ καὶ δεδικαιολογημένον ἰσολογισμὸν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων, τῶν ὀφειλῶν καὶ τῶν δανείων αὐτῆς. Ἐὰν δὲ ἡ ἐξέτασις πείσῃ τὴν Ἱερὰν Κοινότητα ὅτι ὄντως ἡ μονὴ ἐκείνη διατρέχει κρίσιν οἰκονομικὴν αὐτεπαγγέλτως ἐπεμβαίνουσα λαμβάνει τὰ προσήκοντα μέτρα διὰ τὴν ἀνόρθωσιν αὐτῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ΄

Ἡ Ἱερὰ Ἐπιστασία

Ἄρθρον 28.

Αἱ εἴκοσιν ἱεραὶ μοναὶ διαιροῦνται εἰς πέντε τετράδας, ἑκάστη τῶν ὁποίων ἀσκεῖ ἀνὰ πᾶσαν πενταετίαν ἐπὶ ἓν ἔτος ἀπὸ τῆς 1 Ἰουνίου μέχρι τέλους Μαΐου τὴν ἐπιστασίαν. Πρὸς τοῦτο ἀποστέλλονται κατ᾽ ἔτος παρ᾽ ἑκάστης μονῆς ἑκάστης τετράδος ἓν πρόσωπον κεκτημένον προσόντα, οἷα καθορίζονται καὶ διὰ τοὺς ἀντιπροσώπους τῶν μονῶν. Αἱ τετράδες αὗται εἶναι αἱ ἑξῆς:

Α΄ Τετράς: 1) Μεγίστης Λαύρας. 2) Δοχειαρίου. 3) Ξενοφῶντος. 4) Ἐσφιγμένου.

Β΄ Τετράς: 1) Βατοπεδίου. 2) Κουτλουμουσίου. 3) Καρακάλλου. 4) Στραυρονικήτα.

Γ΄ Τετράς: 1) Ἰβήρων. 2) Παντοκράτορος. 3) Φιλοθέου. 4) Σίμωνος Πέτρας.

Δ΄ Τετράς: 1) Χιλιανδαρίου. 2) Ξηροποτάμου, 3) Ἁγίου Παύλου. 4) Γρηγορίου.

Ε΄ Τετράς: 1) Διονυσίου. 2) Ζωγράφου. 3) Ῥωσσικοῦ. 4) Κωνσταμονίτου.

Ὁ δὲ πρῶτος τῇ τάξει ἑκάστης τετράδος φέρει τὸν τίτλον Πρωτεπιστάτης, εἶναι πρόεδρος τῆς ἐπιστασίας καὶ κρατεῖ τὴν τοῦ Πρώτου ῥάβδον.

Ἄρθρον 29.

Τῶν Ἐπιστατῶν ὄντων ἴσων ἀλλήλοις, τοῦ δὲ Πρωτεπιστάτου πρώτου μεταξὺ ἴσων πᾶσα ἀπόφασις αὐτῶν λαμβάνεται κατὰ πλειοψηφίαν, ἐν ἰσοψηφίᾳ δὲ ὑποβάλλεται ἡ ὑπόθεσις εἰς τὴν κρίσιν καὶ ἀπόφασιν τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος. Οἱαδήποτε δὲ ἀπόφασις τῆς Ἱερᾶς Ἐπιστασίας λαμβανομένη ἐν ἀγνοίᾳ ἐπιστάτου τινος εἶναι ἄκυρος.

Ἄρθρον 30.

Ἐν περιπτώσει ἀπουσίας Ἐπιστάτου τινος ἀνατίθεται τὸ τμῆμα τῆς σφραγῖδος αὐτοῦ εἴς τινα τῶν ἀντιπροσώπων τῆς ἐμπιστοσύνης αὐτοῦ, οὐδέποτε ὅμως συνεπιστάτη του, καὶ ἐν ἀπουσίᾳ πάντων τῶν ἀντιπροσώπων τῷ Ἀρχιγραμματεῖ.

Ἄρθρον 31.

Ἡ σφραγὶς τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος, φέρουσα ἐν τῷ μέσῳ τὴν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου «Ἡ Πλατυτέρα» καὶ κύκλῳ τὴν περιγραφήν «σφραγὶς τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος τοῦ Ἁγίου Ὄρους Ἄθω» παραδίδεται ἑκάστοτε εἰς τοὺς νέους ἐπιστάτας κατὰ τὴν ἀνέκαθεν κρατοῦσαν τάξιν καὶ εἶναι τετραμερής, ἑκάστου ἐπιστάτου κρατοῦντος ἀνὰ ἓν τμῆμα.

Ἄρθρον 32.

Πᾶσα μονομερὴς ἢ αὐθαίρετος πράξεις ἐπιστάτου τινὸς εἶναι ἄκυρος καθ᾽ ἑαυτὴν καὶ ἐπάγεται, ὡς καὶ πᾶσα ἄρνησις ὑπηρεσίας αὐτοῦ τὴν παρατήρησιν τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος, δικαιουμένης ἐν ὑποτροπῇ ν᾽ ἀξιώση παρὰ τῆς Μονῆς τοῦ Ἐπιστάτου ἐκείνου τὴν ἀντικατάστασιν αὐτοῦ, ὑποχρεωτικὴν διὰ τὴν Μονήν. Ἐν ταῖς διακοπαῖς δὲ τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος τοιαύτη πράξεις τοῦ ἐπιστάτου καταγγέλλεται ἐγκυκλιωδῶς ταῖς ἱεραῖς μοναῖς ὑπὸ τῶν λοιπῶν μελῶν τῆς Ἱερᾶς Ἐπιστασίας.

Ἄρθρον 33.

Οἱ ἐπιστάται διαμένοντες διαρκῶς ἐν Καρυαῖς ἀπουσιάζουσιν ἐναλλὰξ καὶ κατὰ τὴν ἱεραρχικὴν τάξιν ὁσάκις καθῆκον ἐπιστατικὸν ἤθελεν ἀπαιτήσῃ τὴν ἀπουσίαν αὐτῶν, ἥτις ἐπ᾽ οὐδενὶ λόγῳ ἐπιτρέπεται τῷ πρωτεπιστάτῃ.

Ἄρθρον 34.

Ἑκάστη Μονὴ δύναται ν᾽ ἀναθέσῃ συγχρόνως τῷ ἀντιπροσώπῳ αὐτῆς καὶ τὰ καθήκοντα τοῦ ἐπιστάτου. Ἐπ᾽ οὐδενὶ ὅμως λόγῳ ἐπιτρέπεται τοῦτο εἰς τὴν Μονήν, εἰς ἣν ἀνήκει ὁ πρωτεπιστάτης, ἄλλως ἡ Ἱερὰ Κοινότης δὲν θὰ ἀναγνωρίζῃ τὸν τοιοῦτον πρωτεπιστάτην καὶ τὰ καθήκοντα αὐτοῦ ἀναθέτει νὰ συνεχίσῃ ὁ τέως τοιοῦτος μέχρι συμμορφώσεως τῆς ἐνδιαφερομένης Μονῆς.

Ἄρθρον 35.

Ἡ διαχείρισις τοῦ κοινοῦ ταμείου ἀνήκει τῇ Ἱερᾷ Ἐπιστασίᾳ ὑπ᾽ εὐθύνῃ τῶν Μονῶν τῶν μελῶν αὐτῆς καὶ ἐνεργεῖται ἐπὶ τῇ βάσει ἐγκεκριμένου ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος προϋπολογισμοῦ.

Πᾶσα δὲ δαπάνη μὴ προβλεπομένη ὑπὸ τοῦ προϋπολογισμοῦ δέον νὰ ἐγκρίνηται προηγουμένως ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος δι᾽ εἰδικῆς ἀποφάσεως αὐτῆς, ἄλλως δὲ γενομένη, βαρύνει τοὺς ἐνεργήσαντας αὐτὴν ἐπιστάτας.

Πᾶσαι δὲ αἱ δαπάναι δέον νὰ δικαιολογῶνται ἀπαραιτήτως δι᾽ ἀποδείξεων τῶν διαφόρων δικαιούχων, αἵτινες συνοδεῦουσι τὸν ἀπολογισμὸν ἑκάστου ἑξαμήνου κατὰ τὴν ὑποβολὴν αὐτοῦ εἰς τὴν ἑκάστοτε ἐκλεγομένην ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος ἐξελεγκτικὴν ἐπιτροπήν.

Ἄρθρον 36.

Ἡ καταβολὴ τῶν προσόδων τοῦ κοινοῦ ταμείου τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος διὰ τὴν συντήρησιν τοῦ Σκευοφυλακείου, Πρωτάτου σχολῆς, κοινοῦ ἐπιτρόπου ἐκτὸς τοῦ Ἁγίου Ὄρους, φυλάκων (σεϊμένιδων καὶ σερδάρων) καὶ τακτικὰς καὶ ἐκτάκτους ἀνάγκας εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τὰς ἱερὰς μονὰς καὶ τὰ ἐξαρτήματα αὐτῶν, σκήτας καὶ κελλία κατ᾽ ἀναλογίαν, καθοριζομένην ἑκάστοτε ὑπὸ τοῦ ἀνωτάτου νομοθετικοῦ σώματος τῆς ἐκτάκτου εἰκοσαμελοῦς Συνάξεως, εἰσπράττονται δὲ ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Ἐπιστασίας κατὰ τὴν ἀνέκαθεν κρατοῦσαν τάξιν.

Ἄρθρον 37.

Ἡ Ἱερὰ Ἐπιστασία ὀφείλει νὰ διεκπεραιοῖ καὶ σφραγίζῃ ἅπασαν τὴν ἀλληλογραφίαν τῆς Ἱερᾶς Κοινότητας κατὰ τὸ ἄρθρ. 25, ἐπίσης νὰ ἐπιτηρῇ ἐν Καρυαῖς τὴν καθαριότητα καὶ ἐπισκευὴν τῶν ὁδῶν, συντηρῇ ἐπαρκῆ φωτισμόν, ἐνεργῇ ἀστυϊτρικὰς ἐπιθεωρήσεις, διατιμᾷ τὰ τρόφιμα καὶ ἐπιβλέπῃ τὴν εὐπρεπῆ καὶ κοσμίαν συμπεριφοράν, ἀπαγορεύουσα τὰς ἀταξίας, ᾄσματα, παιγνίδια, ὄργανα, ἀκοσμίας καθόλου, κάπνισμα καὶ ἱππασίαν ἐν ταῖς κεντρικαῖς ὁδοῖς, τὸ ἄνοιγμα τῶν καταστημάτων κατὰ τοὺς ἑσπερινοὺς καὶ τὰς ἡμέρας τῶν Κυριακῶν καὶ ἐπισήμων ἑορτῶν, τὴν πώλησιν κρέατος καὶ παρασκευὴν φαγητῶν μὴ νηστησίμων κατὰ πᾶσαν Τετάρτην καὶ Παρασκευὴν καὶ τὰς λοιπὰς νηστείας καὶ ἀπελαύνουσα πάντα μέθυσον, ἄεργον, ἄτακτον διὰ τῶν ὀργάνων αὐτῆς (σεϊμένιδων καὶ σερδάρων) ζητοῦσα, ὁσάκις παραστῇ ἀνάγκη, καὶ τὴν συνδρομὴν τῆς ἐν Καρυαῖς Κρατικῆς ἀστυνομίας.

Ἄρθρον 38.

Τὴν γραφικὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος καὶ τῆς Ἱερᾶς Ἐπιστασίας διεξάγει ὁ ἀρχιγραμματεύς, ὅστις δέον νὰ εἶναι ἀδελφὸς μιᾶς τῶν ἐν Ἁγίῳ Ὄρει ἱερῶν μονῶν, ἡλικίας ἀνωτέρας τῶν 25 ἐτῶν, διπλωματοῦχος τοῦ Πανεπιστημίου ἢ μιᾶς θεολογικῆς σχολῆς καὶ ἐν ἐσχάτῃ ἀνάγκῃ γυμνασίου, ἔχων βοηθὸν αὐτοῦ ἕνα τουλάχιστον ὑπογραμματέα.

Ὁ ἀρχιγραμματεὺς παρακαθῆται ἄνευ δικαιώματος ψήφου εἰς τὰς συνεδρίας τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος, εἰσηγεῖται ἐπὶ τῶν διαφόρων ὑποθέσεων, παρέχει τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας, διατυποῖ ἐλευθέρως τὴν γνώμην αὐτοῦ ζητουμένην, τηρεῖ τοὺς κώδικας, τὰ λογιστικὰ βιβλία καὶ τὸ ἀρχεῖον, συντάσσει τὰ πρακτικὰ καὶ λοιπὰ ἔγγραφα καὶ

ἐπιμελεῖται τῆς ἐν γένει κανονικῆς λειτουργίας καὶ ἐνημερότητος τοῦ γραφείου. Τοῦτον ἀπόντα ἢ κωλυόμενον ἀναπληροῖ ὁ ὑπογραμματεύς. Ἐν τῷ σώματι Ἱερὰς Ἐπιστασίας ὁ ἀρχιγραμματεὺς ἔχει τὴν θέσιν συμβούλου.

Ἄρθρον 39.

Ὁ ὑπογραμματεὺς τελῶν ὑπὸ τὰς ἀμέσους διαταγὰς τοὺς ἀρχιγραμματέως δέον νὰ εἶναι ἀδελφὸς μιᾶς τῶν ἐν Ἁγίῳ Ὄρει ἱερῶν μονῶν, ἡλικίας οὐχὶ τῶν 25 ἐτῶν μικροτέρας καὶ ἀπόφοιτος γυμνασίου ἢ διδασκαλείου ἢ ἱερατικῆς σχολῆς.

Ἄρθρον 40.

Ἡ Ἱερὰ Ἐπιστασία ἀντιπροσωπεύει τὴν ἐκτελεστικὴν τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος ἐξουσίαν, ἐκπληροῦσα συγχρόνως καὶ καθήκοντα δημαρχιακὰ ὡς καὶ καθήκοντα εἰρηνοδικείου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ΄

Δικαστήρια

Ἄρθρον 41.

Τακτικὰ δικαστήρια ἐν Ἁγίῳ Ὄρει συγκροτοῦσι, τὸ μὲν πρώτου βαθμοῦ ὁ Ἡγούμενος μετὰ τῆς Γεροντίας ἐν τοῖς κοινοβίοις καὶ ἡ Σύναξις τῶν προϊσταμένων ἐν τοῖς ἰδορρύθμοις, τὸ δὲ δευτέρου βαθμοῦ ἡ Ἱερὰ Κοινότης τοῦ Ἁγίου Ὄρους.

Ἄρθρον 42.

Τῶν πρωτοβαθμίων δικαστηρίων προεδρεύει ἐν μὲν τοῖς κοινοβίοις ὁ Ἡγούμενος καὶ ἐν ἀπουσίᾳ αὐτοῦ ὁ ἀναπληρωτὴς αὐτοῦ, ἐν δὲ τοῖς ἰδιορρύθμοις ὁ πρῶτος τῇ τάξει προϊστάμενος καὶ ἐν ἀπουσίᾳ αὐτοῦ ὁ ἀμέσως μετὰ τοῦτον ἐρχόμενος τοιοῦτος· τοῦ δευτεροβαθμίου δικαστηρίου ὁ πρῶτος τῇ τάξει ἀντιπρόσωπος.

Ἄρθρον 43.

Ἀνώτατον νομοθετικὸν καὶ δικαστικὸν σῶμα ἐν Ἁγίῳ Ὄρει εἶναι ἡ ἔκτακτος εἰκοσαμελὴς Σύναξις, ἀποτελουμένη ἐκ καθηγουμένων καὶ προϊσταμένων τῶν εἴκοσι ἱερῶν μονῶν, συνερχομένη αὐτοδικαίως καὶ προσκαλουμένη τυπικῶς ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος δὶς τοῦ ἔτους, ἤτοι τὴν 15ην ἡμέραν μετὰ τὸ Ἅγιον Πάσχα καὶ τὴν 20ην Αὐγούστου ἑκάστου ἔτους, ἀποκεκλεισμένων τοῦ νομοθετικοῦ τούτου σώματος τῶν τακτικῶν ἀντιπροσώπων.

Διὰ δὲ τὰς πνευματικὰς ὑποθέσεις ἀνώτατον δικαστήριον εἶναι ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης μετὰ τῆς περὶ αὐτὸν Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἄρθρον 44.

Ὁ σκοπὸς τῶν ἐν Ἁγίῳ Ὄρει δικαστηρίων εἶναι ἡ ἐκδίκασις τῶν ἑκάστοτε ἀναφυομένων ἐν Ἁγίῳ Ὄρει ὁριακῶν ζητημάτων, ἡ φρούρησις τῆς μοναχικῆς πειθαρχίας καὶ ἡ τιμωρία τῶν ὑποπιπτόντων εἰς παράπτωμα μοναχῶν ἐν γένει τοῦ Ἁγίου Ὄρους.

Ἄρθρον 45.

Τὸ ἀνώτατον τοῦ Ἁγίου Ὄρους νομοθετικὸν καὶ δικαστικὸν σῶμα πλὴν τῶν νομοθετικῶν αὐτοῦ ἀποφάσεων ἐκδικάζει καὶ τὰ ὁριακὰ τοῦ τόπου ζητήματα κατ᾽ ἔφεσιν καὶ αἱ ἀποφάσεις αὐτοῦ εἶναι ὁριστικαὶ καὶ ἀνέκκλητοι καὶ ὑποχρεωτικαὶ διὰ τὴν μειονοψηφίαν.

Ἄρθρον 46.

Αἱ ὁριακαὶ διαφοραὶ μεταξὺ μονῆς τινος καὶ ἐξαρτήματος αὐτῆς ἢ μεταξὺ δύο ἐξαρτημάτων αὐτῆς ἐκδικάζονται πρωτοδίκως ἐν τῇ μονῇ αὐτῶν καὶ κατ᾽ ἔφεσιν εἰς τὴν Ἱερὰν Κοινότητα. Αἱ δὲ τοιαῦται διαφοραὶ μεταξὺ δύο μονῶν ἢ ἐξαρτημάτων δύο μονῶν ἐκδικάζονται πρωτοδίκως ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνάξεως. Καὶ οἱ μὲν ἀποφάσεις τῶν ἱερῶν μονῶν ἐφεσιβάλλονται εἰς τὴν Ἱερὰν Κοινότητα ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς γραπτῆς κοινοποιήσεως εἰς τὸν ἐνδιαφερόμενον διάδικον διὰ τῆς Ἱερᾶς

Ἐπιστασίας, αἱ δὲ ἐφεσίβλητοι ἀποφάσεις τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος ἐφεσιβάλλονται εἰς τὸ ἀνώτατον ἐτακτον δικαστικὸν σῶμα κατὰ τὴν ἀμέσεως πρώτην αὐτοῦ σύναξιν μετὰ τὴν ἔκδοσιν καὶ κοινοποίησιν τῆς ἀποφάσεως τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος.

Ἄρθρον 47.

Ἐπὶ ἐλαφρῶν παραπτωμάτων, ἐφ᾽ ὧν δὲν κρίνεται σκόπιμος ἡ εἰς τὰ δικαστήρια παραπομπὴ τοῦ πταίσαντος μοναχοῦ, δύναται ὁ ἡγούμενος μετὰ τῶν ἐπιτροπῶν ἐν τοῖς κοινοβίοις, οἱ ἐπίτροποι δὲ ἐν τοῖς ἰδιορρύθμοις νὰ ἐπιβάλλωσιν ἀμετακλήτως τὰς ποινάς: α) νουθεσίαν καὶ παρατήρησιν, β) ἐπίπληξιν κατ᾽ ἰδίαν, γ) στέρησιν τροφῆς πλὴν τοῦ ἄρτου μέχρις ἑπτὰ ἡμερῶν.

Ἄρθρον 48.

Οὐδόλως δύναται νὰ μετάσχῃ ἓν μέλος τοῦ δικαστηρίου οὐδὲ νὰ παραστῇ εἰς τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ: α) ἂν εἶναι ὁ παθὼν (μηνυτὴς) ἐκ τοῦ ὑπὸ κρίσιν παραπτώματος καὶ β) ἂν εἶναι μέλος τοῦ δευτεροβαθμίου δικαστηρίου καὶ ἡ ὑπόθεσις ἀφορᾷ μοναχὸν τῆς μονῆς αὐτοῦ, οὐχὶ ὅμως καὶ μοναχοὺς ἐξαρτημάτων αὐτῆς.

Ἄρθρον 49.

Αἱ ἐν ἄρθρ. 48 ὁριζόμεναι αἰτίαι, αἱ ἐπαγόμεναι ἀποκελισμὸν τοῦ δικαστοῦ ἰσχύουσι καὶ διὰ τὸ πρόσωπον τοῦ ἀνακριτοῦ ὡς ἔχοντος τὴν γνώμην αὐτοῦ γραπτῶς δεδηλωμένην ἥτις καὶ λαμβάνεται (Ἄρθρον 50) ὑποχρεωτικῶς ὑπ᾽ ὄψει ἐν τῇ ψηφοφορίᾳ.

Ἄρθρον 50.

Τῶν ἑξαιρουμένων δικαστῶν δὲν εἶναι ἀναγκαία ἡ ἀναπλήρωσις ἐφ᾽ ὅσον τὰ ὑπολειπόμενα μέλη ἀριθμοῦσι τὰ 2/3 τῶν ὅλων μελῶν τοῦ δικαστηρίου. Ὀλιγώτερα τῶν 2/3 τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν δὲν δύνανται νὰ δικάσωσι ἐγκύρως.

Ἄρθρον 51.

Ὑποπεσόντος μοναχοῦ τινος ἢ κληρικοῦ ἐν γένει μὴ ἁγιορείτου εἰς παράπτωμά τι ἐν Ἁγίῳ Ὄρει, ἐνεργοῦνται κατ᾽ αὐτοῦ αἱ σχετικαὶ ἀνακρίσεις παρὰ τοῦ δευτεροβαθμιου δικαστηρίου καὶ ὁ σχηματιζόμενος φάκελλος παραπέμπεται τῇ ἁρμοδίᾳ ἐκκλησιαστικῇ ἀρχῇ, ὑφ᾽ ἣν ὑπάγεται ὁ πταίσας, τῶν ἁγιορειτίκων δικαστηρίων θεωρουμένων ἀναρμοδίων διὰ τὴν ἐκδίκασιν ταύτην.

Ἄρθρον 52.

Τῶν παραπτωμάτων, καθ᾽ ὧν ἀπειλεῖται ἡ ποινὴ τῆς καθαιρέσεως, ἁρμόδιον διὰ τὴν ἐκδίκασιν δικαστήριον εἶναι τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, εἰς ὃ παραπέμπεται ὑπὸ τοῦ δευτεροβαθμίου δικαστηρίου ἡ δικογραφία, σχηματιζομένη κατὰ τὰς γενικὰς τῆς διαδικασίας διατάξεις τοῦ παρόντος καταστατικοῦ χάρτου.

Ἄρθρον 53.

Ἡ κατηγορία κατὰ μοναχοῦ τινος ἐμφανίζεται ἢ διὰ μηνύσεως τοῦ ἐκ τοῦ παραπτώματος παθόντος ἢ ἄλλου οἱουδήποτε προσώπου ἐγγράφως ἢ καὶ δι᾽ αὐτεπαγγέλτου ἀπαγγελίας αὐτῆς ὑπὸ τῶν μοναστηριακῶν ἀρχῶν, ἀλλὰ προφορικῶς.

Ἄρθρον 54.

Ἡ κατὰ μοναχοῦ τινος μήνυσις ἡ ὑποβαλλομένη παρὰ προσώπων μὴ χριστιανῶν ἢ παρὰ αἱρετικῶν ἡ σχισματικῶν ἢ προκατεγνωσμένων διὰ βαρείας ποινῆς εἶναι ἀπαράδεκτος, ἐκτὸς ἂν τὰ πρόσωπα ταῦτα εἶναι τὰ παθόντα. Ὁμοίως ἀπαράδεκτος εἶναι καὶ πᾶσα ἀνωνύμως ἢ ψευδονύμως ὑποβαλλομένη μήνυσις. Ὁ μηνυτὴς ὀφείλει νὰ διατυποῖ λεπτομερῶς τὰ παραπτώματα τοῦ κατηγορουμένου καὶ προτείνῃ δύο τουλάχιστον μάρτυρας πρὸς βεβαίωσιν αὐτῶν.

Ἄρθρον 55.

Γενομένης δεκτῆς μηνύσεώς τινος παραπέμπεται αὕτη ἐφ᾽ ὅσον δὲν πρόκειται περὶ ἐλαφροῦ παραπτώματος καθ᾽ οὗ ἀσκεῖται ἡ πειθαρχικὴ

ἐξουσία κατὰ τὸ Ἄρθρον 47, εἴς τινα τῶν προϊσταμένων ἐν τοῖς πρωτοβαθμίοις ἢ τῶν ἀντιπροσώπων ἐν τῷ δευτεροβαθμίῳ μετὰ τῆς ἐντολῆς τῆς κατάρξεως τῆς διαδικασίας διὰ τῆς ἐνεργείας αὐστηρῶν καὶ λεπτομερῶν ἀνακρίσεων ἐγγράφων πάντοτε καὶ ἐπὶ παρουσία δύο μαρτύρων μοναχῶν.

Ἄρθρον 56.

Πρῶτος εἰς ἐξέτασιν καλεῖται ὁ μηνυτὴς ὅπως βεβαιώσῃ τὴν μήνυσιν αὐτοῦ καὶ ἀναλάβῃ τὴν εὐθύνην τῶν συνεπειῶν ἀνυποστάτου μηνύσεως. Μετὰ τοῦτον ἀνακρίνονται οἱ προταθέντες ὑπὸ τοῦ μηνυτοῦ μάρτυρες τῆς κατηγορίας, ἐπακολουθεῖ τοῦ κατηγουμένου ἡ ἀπολογία καὶ τέλος τῶν ὑπ᾽ αὐτοῦ τυχὸν προτεινομένων μαρτύρων τῆς ὑπερασπίσεως ἡ ἐξέτασις.

Ἄρθρον 57.

Περαιωθείσης τῆς κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἀνακρίσεως ὁ ἀνακριτὴς ὑποβάλλει τὸν φάκελλον τῆς σχηματισθείσης δικογραφίας μετ᾽ ἐκθέσεως περὶ τῶν προσωπικῶν αὐτοῦ ἀντιλήψεων, ἃς ἐμόρφωσε κατὰ τὴν διαδικασίαν τῆς ὑπὸ κρίσιν ὑποθέσεως εἰς τὸ διατάξαν τῆς ἀνακρίσεις δικαστήριον.

Ἄρθρον 58.

Τὸ δικαστήριον, ὑποβληθείσης περαιωμένης δικογραφίας τινός, ἐπιλαμβάνεται ταύτης καὶ ἂν εὕρῃ αὐτὴν χρῄζουσαν συμπληρώσεώς τινος διατάσσει τὴν συμπλήρωσιν, ὑποδεικνύον καὶ τὰ ἐλλείποντα στοιχεῖα ἄλλως τάσσει ὡρισμένην ἡμέραν ἐκδικάσεως καθ᾽ ἣν προσκαλεῖται ἐγκαίρως καὶ ἐγγράφως ὁ κατηγορούμενος ὅπως ἐμφανισθῇ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου πρὸς ἀπολογίαν. Ἡ ἐξακρίβωσις τῆς ἐγκαίρου προσκλήσεως τοῦ κατηγορουμένου στηρίζεται ἐπὶ ἀποδεικτικοῦ ἐπιδόσεως τοῦ κατηγορητηρίου ἐγγράφου, ἐν ᾧ διατυποῦνται ἡ δι᾽ ἣν προσκαλεῖται νὰ ἀπολογηθῇ κατηγορία καὶ συγχρόνως καὶ ὁ χρόνος ἀκριβῶς τῆς ἐμφανίσεως αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου.

Ἄρθρον 59.

Παράστασις δι᾽ ἀντιπροσώπων ἢ πληρεξουσίου τοῦ κατηγορουμένου ἐνώπιον τοῦ ἀνακριτοῦ ἢ τοῦ δικαστηρίου δὲν ἐπιτρέπεται.

Ἄρθρον 60.

Ἡ πρόσκλησις τῶν ἐκτὸς τοῦ Ἁγίου Ὄρους εὑρισκομένων κατηγορουμένων γίνεται διὰ τῆς ἁρμοδίας Ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς. Ἐν περιπτώσει δὲ ἀγνώστου διαμονῆς αὐτοῦ ἡ πρόσκλησις κοινοποιεῖται τῇ εἰς ἣν ἀνήκει μονῇ καὶ μετὰ πάροδον δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως, ὁπότε θεωρεῖται ὡς νομίμως καὶ ἐγκύρως κοινοποιηθεῖσα τῷ κατηγορουμένῳ ἡ πρόσκλησις δύναται νὰ χωρήσῃ τὸ δικαστήριον εἰς τὴν ἐκδίκασιν τῆς ὑποθέσεως καὶ ἀποφασίσῃ ἐγκύρως.

Ἄρθρον 61.

Ἐμφανισθέντος τοῦ κατηγουμένου ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου κατὰ ταχθεῖσαν δικάσιμον ἡμέραν μετὰ τὴν βεβαίωσιν τῆς ταυτότητος αὐτοῦ ἀναγινώσκεται τὸ κατηγορητήριον ἔγγραφον, αἱ μαρτυριακαὶ καταθέσεις καὶ τὰ λοιπὰ σχετικὰ ἔγγραφα καὶ καλεῖται ἀκολούθως εἰς ἀπολογίαν ὁ κατηγορούμενος, ὅστις πρὸς τῇ προφορικῇ ἀπολογίᾳ δύναται νὰ καταθέσῃ καὶ ἔγγραφον τοιαύτην.

Ἄρθρον 62.

Ὁ κατηγορούμενος, μὴ δυνάμενος νὰ παρίσταται κατὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν μαρτύρων, δικαιοῦται πρὶν ἀπολογηθῇ ἐνώπιον τοῦ ἀνακριτοῦ ἢ τοῦ δικαστηρίου, νὰ αἰτήσηται καὶ λάβῃ γνῶσιν ὅλης τῆς δικογραφίας ὅπως δυνηθῇ καὶ ἀποκρούσῃ ὅλα τὰ σημεῖα τῆς κατηγορίας αὐτοῦ.

Ἄρθρον 63.

Μάρτυρες δὲν δύνανται νὰ χρησιμεύσωσιν ἐνώπιον ἁγιορειτικοῦ δικαστηρίου: α) οἱ μὴ χριστιανοὶ ἢ μὴ ὀρθόδοξοι ἢ σχισματικοί, β) οἱ ἐπὶ ψευδορκίᾳ ὑπὸ δικαστηρίου τινὸς καταδικασθέντες, γ) οἱ πενυματικοὶ πρὸς ὅ,τι γνωρίζουσιν ἐκ τῆς ἐξομολογήσεως, δ) οἱ μήπω

συμπληρώσαντες τὸ 14ον ἔτος τῆς ἡλικίας τῶν καὶ ε) οἱ διὰ βαρείας ποινῆς προκατεγνωσμένοι.

Ἄρθρον 64.

Ἡ ἐμφάνισις τῶν μαρτύρων ἐνώπιον τοῦ ἀνακριτοῦ, γινομένη πάντοτε διὰ τῆς Κυριάρχου αὐτῶν Μονῆς, εἶναι ὑποχρεωτική. Πρὸς τοῦτο καλεῖται ὁ μάρτυς δι᾽ ἐγγράφου κλήσεως τοῦ ἀνακριτοῦ, ὁριζούσης αὐτῷ τὸν τόπον, τὴν ἡμέραν, τὴν ὥραν, καὶ τὸν σκοπὸν τῆς ἐμφανίσεως αὐτοῦ καὶ ἐπιδιδομένης ἐπὶ ἀποδεικτικῷ ἐγγράφῳ. Ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως τοῦ μάρτυρος μετὰ δευτέραν πρόσκλησιν νὰ ἐμφανισθῇ ἡ προσαγωγὴ αὐτοῦ ἐξαναγκάζεται διὰ τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς. Αἱ περὶ τῶν μαρτύρων διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου ἰσχύουσι καὶ διὰ τὸν μηνυτὴν καὶ τὸν κατηγορούμενον.

Ἄρθρον 65.

Πρὸ τῆς ἐξετάσεως τῶν μαρτύρων δίδεται παρ᾽ αὐτῶν, τῶν μὲν ἐν γένει μοναχῶν δι᾽ ἁπλῆς «ἐπὶ τῇ μοναχικῇ αὐτῶν ἀπαγγελίᾳ» βεβαιώσεως τῶν δὲ λαϊκῶν δι᾽ ἐπιθέσεως τῆς δεξιᾶς αὐτῶν ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου ὅτι θέλουσιν «ὁμολογήσει τὴν ἀλήθειαν ἄνευ τινὸς φόβου καὶ πάθους».

Ἄρθρον 66.

Οἱ μάρτυρες ἀνακρίνονται κατ᾽ ἰδίαν ὑπὸ τοῦ ἀνακριτοῦ ἕκαστος, δύναται δὲ ὁ ἀνακριτὴς πρὸς ἄρσιν τυχὸν σκοτεινῶν σημείων τῆς καταθέσεως, αἰτήσει τοῦ κατηγορουμένου ἢ καὶ αὐτεπαγγέλτως νὰ ἐξατάσῃ μάρτυρά τινα συμπληρωματικῶς ἢ καὶ κατ᾽ ἀντιπαράστασιν πρὸς τὸν κατηγορούμενον ἢ ἄλλον μάρτυρα κατὰ τὴν ἀπόλυτον κρίσιν αὐτοῦ. Ἡ ἐξέτασις τῶν μαρτύρων γίνεται ὑπὸ τοῦ ἀνακριτοῦ, ὅστις ἀφοῦ ἐρωτήσῃ περὶ τοῦ ὀνόματος, τοῦ ἐπωνύμου, τῆς ἡλικίας, τοῦ τόπου τῆς γεννήσεως, τῆς κατοικίας, τοῦ ἐπαγγέλματος, τῆς θρησκείας καὶ τῶν σχέσεων τοῦ μάρτυρος πρὸς τὸν κατηγορούμενον, ἀπαγγέλλει τὴν κατηγορίαν καὶ προσκαλεῖ τὸν μάρτυρα νὰ ἐκθέσῃ ὅ,τι γνωρίζει περὶ αὐτῆς, ἀπευθύνων αὐτῶν καὶ ἐρωτήσεις ἐν ἀνάγκῃ πρὸς πλήρη διασάφησιν καὶ συμπλήρωσιν τῆς καταθέσεως αὐτοῦ. Ἐκθέσαντος οὕτω τοῦ μάρτυρος τὰς ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τῆς κατηγορίας ἀντιλήψεις αὐτοῦ, προσκαλεῖται ὑπὸ τοῦ ἀνακριτοῦ νὰ προσθέσῃ ἂν ἔχῃ τι ἄλλο σχετικόν,

μεθ᾽ ὃ ἀναγινώσκεται ἡ κατάθεσις εὐκρινῶς καὶ ὑπογράφεται αὐτὴ παρὰ τοῦ ἀνακρίνοντος, τοῦ ἀνακριθέντος καὶ τῶν δύο μαρτύρων.

Ἄρθρον 67.

Τὸ δικαστήριον περαιωθείσης τῆς δικογραφίας ἐκτιμᾷ τὰς μαρτυρικὰς καταθέσεις, τὰς ἐν γένει ἀποδείξεις, τὴν τυχὸν ὁμολογίαν τοῦ πταίσματος ὑπὸ τοῦ κατηγορουμένου καὶ ἐκδίδει κατὰ πλειοψηφίαν τὴν καταδικαστικὴν ἢ ἀθωωτικὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ τὴν ὁποίαν καταχωρίζει ἐν ἰδίῳ βιβλίῳ καὶ ἥτις δέον νὰ φέρῃ τὸ ἱστορικόν, τὸ αἰτολογικὸν ἀναλελυμένον μετὰ παραθέσεως τῶν γεγονότων ἐφ᾽ ὧν ἐστηρίχθη ἡ πεποίθησις τῶν δικαστῶν καὶ τὸ δικαστικὸν μέρος αὐτῆς μετ᾽ ἀναγραφῆς τῶν σχετικῶν ἄρθρων τοῦ παρόντος καταστατικοῦ χάρτου ὑφ᾽ οὗ προβλέπεται ἡ ἐπιβαλλομένη ποινή.

Ἄρθρον 68.

Ἡ ψηφοφορία ἄρχεται κατ᾽ ἀντίστροφον τῆς ἱεραρχικῆς παρεδρίας τῶν δικαστῶν τάξιν.

Ἄρθρον 69.

Ἐκδοθείσης δικαστικῆς τινος ἀποφάσεως κοινοποιεῖται αὕτη ἐν ἐπισήμῳ ἀντιγράφῳ πρὸς τὸν κατηγορούμενον ἐπὶ ἐγγράφῳ ἀποδείξει ἐπιδόσεως, προσκαλούμενον διὰ τὴν συμμόρφωσιν αὐτοῦ πρὸς τὰ διὰ τῆς ἀποφάσεως διατασσόμενα.

Ἄρθρον 70.

Ἐν περιπτώσει, καθ᾽ ἣν κλητευθεὶς κατὰ τὰς ὁρισθείσας διατάξεις δὲν προσέλθῃ ὁ κατηγορούμενος ν᾽ ἀπολογηθῇ ἐκτὸς ἂν δὲν ἠδύνατο νὰ προσέλθῃ λόγῳ ἀνωτέρας βίας ἀποκειμένων εἰς τὴν ἐκτίμησιν τοῦ δικαστηρίου, ἀναβάλλοντος ἐν ἀποδοχῇ τοιούτων λόγων τὴν ἐκδίκασιν, ἀλλ᾽ οὐχὶ πέραν τῶν χρονικῶν ὁρίων ἐντὸς τῶν ὁποίων εἶναι δυνατὴ ἡ ἄρσις τῶν λόγων τούτων, τὸ δικαστήριο ἐρευνῶν τὴν βάσιν καὶ οὐσίαν τῆς κατηγορίας δικάζει αὐτὸν ἐρήμην, τῆς τοιαύτης ἀποφάσεως

θεωρουμένης ἐγκύρου καὶ κατ᾽ οὐδὲν παραλλασσούσης ἐκείνης, ἥτις ἐκδίδεται ἐμφανιζομένου τοῦ κατηγορουμένου.

Ἄρθρον 71.

Αἱ ἀποφάσεις τῶν πρωτοβαθμίων δικαστηρίων, αἱ ἐπιβάλλουσαι τὰς ποινὰς α) κανόνα διὰ κομβοσχοινίου, β) ἐπακτὴν νηστείαν μέχρι 40 ἡμερῶν, γ) περιορισμὸν ἐν τῇ μονῇ, δ) περιορισμὸν ἔν τινι ἐξαρτήματι τῆς μονῆς ἢ ἐν ἑτέρᾳ μονῇ μέχρις ἑνὸς ἔτους, ε) ἔκπτωσιν ἀπὸ τοῦ διακονήματος, στ) ἀποκλεισμὸν ἀπὸ τῶν συνεδριῶν τῆς συνάξεως μέχρις ἑνὸς ἔτους, ζ) στέρησιν ἀδείας ἱεροπραξίας μέχρι τριῶν μηνῶν εἰσιν ὁριστικαὶ καὶ ἀνέκκλητοι.

Ἄρθρον 72.

Πᾶσα ἀπόφασις τοῦ πρωτοβαθμίου δικαστηρίου, ἐπιβάλλουσα ποινὰς μείζονας τῶν ἐν ἄρθρ. 71 ὁριζομένων, ὑπόκειται εἰς ἔφεσιν ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως αὐτῆς πρὸς τὸν κατηγορούμενον, ἐνώπιον τοῦ δευτεροβαθμίου δικαστηρίου. Ἡ πέραν τῆς προθεσμίας ταύτης ὑποβαλλομένη ἔφεσις εἶναι ἀπαράδεκτος ὡς ἐκπρόθεσμος.

Ἄρθρον 73.

Ἡ ἔφεσις ἀσκουμένη μόνον ὑπὸ τοῦ κατηγορουμένου, δέον νὰ ἐξηγῇ λεπτομερῶς τοὺς τυπικοὺς καὶ οὐσιαστικοὺς λόγους τῆς ἐκκλήσεως τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ὑποβάλλεται δὲ διὰ τοῦ ἐκδόντος τὴν ἀπόφασιν δικαστηρίου, ὀφείλοντος ἐντὸς πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς νὰ διαβιβάσῃ ταύτην πρὸς τὸ δευτεροβάθμιον δικαστήριον μὲ τὸ ἀποδεικτικὸν τῆς κοινοποιήσεως τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως καὶ ὅλον τὸν φάκελλον τῆς σχετικῆς δικογραφίας. Ἐπ᾽ οὐδενὶ λόγῳ δύναται τὸ δικαστήριον νὰ ἀρνηθῇ τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἀσκουμένης κανονικῆς ἐφέσεως.

Ἄρθρον 74.

Τὸ δευτεροβάθμιον, ὑποβληθείσης ἐφέσεώς τινος, ἐπιλαμβάνεται, ἐντὸς 15 ἡμερῶν τὸ πολύ, τῆς ἐξετάσεως τοῦ κατὰ τύπους παραδεκτοῦ τῆς

ἐφέσεως καὶ γενομένης ταύτης παραδεκτῆς, εἰσέρχεται εἰς ἔρευναν καὶ συζήτησιν τῆς οὐσίας τῆς ὑποθέσεως καὶ ἀποφασίζει ἀνεκκλήτως.

Ἄρθρον 75.

Ἡ ἔφεσις οὐδέποτε ἀναστέλλει τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐκκαλουμένης πρωτοδίκου ἀποφάσεως.

Ἄρθρον 76.

Αἱ ἀποφάσεις τῶν δικαστηρίων πέμπονται εἰς τὴν πολιτικὴν τοῦ τόπου ἀρχήν, ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως τοῦ καταδικασθέντος νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὰ διὰ τῆς ἀποφάσεως διατασσόμενα, ἥτις καὶ διατάσσει τὴν κοινοποίησιν καὶ ἐκτέλεσιν αὐτῶν.

Ἄρθρον 77.

Οὐδεμία μονὴ δύναται νὰ ἀρνηθῇ τὴν ὑπὸ μοναχοῦ τινος ἔκπτωσιν ἐν αὐτῇ τῆς ἐπιβληθείσης αὐτῶν ποινῆς διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως.

Ἄρθρον 78.

Ἐκτελεσταὶ θεωροῦνται αἱ ἀποφάσεις ὅταν ἀπό τε ἀπόψεως περιεχομένου καὶ ἀπὸ ἀπόψεως τυπικῶν στοιχείων εἶναι κανονικαὶ καὶ σύμφωνοι πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος καταστατικοῦ.

Ἄρθρον 79.

Ἐκτίσαντος μοναχοῦ τινος τὸ ἥμισυ τῆς ἐπιβληθείσης αὐτῷ ποινῆς καὶ εἰλικρινῶς μετανοήσαντος δύναται τὸ δευτεροβάθμιον δικαστήριον ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ καταδικασθέντος καὶ γνωμοδοτήσει τῆς Ἱερᾶς αὐτοῦ μονῆς ἀναθεωρήσῃ τὴν δίκην καὶ μεταρρυθμίσῃ τὴν ἐδοθεῖσαν ἀπόφασιν ὡς πρὸς τὴν ἐπιβληθεῖσαν τῷ αἰτοῦντι ποινήν.

Ἄρθρον 80.

Ἀποδειχθείσης μηνύσεώς τινος ὅλως ἀβασίμου καὶ ἀνυποστάτου ὁ μηνυτὴς τιμωρεῖται διὰ τῆς ποινῆς ἐκείνης, ἥτις ἤθελεν ἐπιβληθῇ τῷ κατηγορουμένῳ ἐν περιπτώσει ἀποδείξεως τῆς ἐνοχῆς αὐτοῦ εἰς τὸ καταγγελθὲν παράπτωμα.

Ἄρθρον 81.

Τὰ δικαστικὰ ἔξοδα βαρύνουσι τὸν κατηγορούμενον μὲν ἐν περιπτώσει καταδίκης αὐτοῦ τὸν μηνυτὴν δὲ ἂν ἀποδειχθῇ ἀβάσιμος καὶ ἀνυπόστατος ἡ κατηγορία.

Ἄρθρον 82.

Αἱ ἐπὶ ὡρισμένον χρόνον ἐπιβαλλόμεναι ποιναὶ δὲν ὑφίστανται μετὰ τὴν ἔκτισιν αὐτῶν καὶ ὁ τιμωρηθεὶς αὐτοδικαίως ἐπανέρχεται εἰς τὴν πρὸ τῆς ποινῆς κατάστασιν αὐτοῦ.

Ἄρθρον 83.

Ἐπὶ ὑποθέσεων, ἐφ᾽ ὧν ἔχουσιν ἁρμοδιότητα τά τε ἁγιορείτικα καὶ τὰ πολιτικὰ δικαστήρια δύναται ἕκαστον τούτων νὰ ἐνεργὴ τὰ τῆς διαδικασίας τῆς ἁρμοδιότητος αὐτοῦ, ἀνεξαρτήτως καὶ ἄνευ τοὺς περιορισμοῦ τοῦ ἑτέρου, χωρὶς ἢ ἀπόφασις τοῦ ἑνὸς νὰ προκρίνῃ τήν του ἄλλου δυναμένην νὰ ἢ ἡ μὲν τοῦ ἑνὸς καταδικαστικὴ ἡ δὲ τοῦ ἑτέρου Ἀθωωτικη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄

Αἱ ἱεραὶ μοναὶ καὶ οἱ μοναχοὶ ἐν γένει

Ἄρθρον 84.

Αἱ εἴκοσιν ἱεραὶ μοναὶ διαιροῦνται εἰς κοινοβίους καὶ ἰδιορρύθμους. Κοινοβιοί εἰσιν αἱ μοναὶ Διονυσίου, Κουτλουμουσίου, Ζωγράφου, Καρακάλλου, Σίμωνος Πέτρας, Ἁγίου Παύλου, Ξενοφῶντος, Γρηγορίου, Ἐσφιγμένου, Ῥωσσικοῦ καὶ Κωνσταμονίτου. Ἰδιόρρυθμοι δὲ αἱ μοναὶ

Μεγίστης Λαύρας, Βατοπεδίου Ἰβήρων, Χιλιανδαρίου, Παντοκράτορος, Ξηροποτάμου, Δοχειαρίου, Φιλοθέου καὶ Σταυρονικήτα.

Ἄρθρον 85.

Κοινόβιος μονὴ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ μετατραπῇ εἰς ἰδιόρρυθμον. Ἰδιόρρυθμος ὅμως μετατρέπεται εἰς κοινόβιον ἀποφάσει τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος, ἂν ἀπαιτηθῇ ὑπὸ τῆς ἀπολύτου πλειοψηφίας τῶν πρὸ ἑξαεταίας καρέντων ἀδελφῶν τῆς μονῆς. Ἡ τοιαύτη περὶ μετατροπῆς ἰδιορρύθμου εἰς κοινόβιον ἀπόφασις τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος ἀνακοινοῦται τῷ Οἰκουμενικῷ Πατριαρχείῳ διὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ σχετικοῦ Σιγιλλίου.

Ἄρθρον 86.

Οἱ διαχειριζόμενοι μοναστηριακὴν περιουσίαν, ὄντες ἐπιστάται καὶ οἰκονόμοι πιστοὶ τῶν προσῴδων αὐτῆς, ὀφείλουσι μετὰ φειδοῦς καὶ εὐσυνειδησίας νὰ διαχειρίζωνται ταύτην ὑπέχοντες ὡς ὑπόλογοι διὰ πᾶσαν εἰς βάρος αὐτὴ ἰδιοτελῆ πρᾶξιν καὶ κατάχρησιν ἀνάλογον εὐθύνην.

Ἄρθρον 87.

Εἰς τὸ τέλος ἑκάστου ἔτους συντάσσεται ὑπὸ τῶν μοναστηριακῶν ἀρχῶν ὁ προϋπολογισμὸς ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ ἐπιόντος ἔτους, καὶ ὑποβάλλεται εἰς τὴν ἔκρισιν τῆς συνάξεως ἑκάστης μονῆς, ἥτις, δι᾽ ἀποφάσεως τῆς καταχωριζομένης ἐν εἰδικῷ βιβλίῳ ἀποφάνεται ἠτιολογημένως, ἐφ᾽ ἑνὸς ἑκάστου τῶν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἀναγεγραμμένων ποσῶν.

Ἄρθρον 88.

Αἱ ὑπερβάσεις τῶν ἐγκεκριμένων διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ προϋπολογισμοὺ ἀποφάσεως ποσῶν κατ᾽ ἀρχὴν δὲν ἐπιτρέπονται, ἂν ὅμως παραστῇ ἀναπόφευκτος ἀνάγκη δαπάνης τινός, μὴ δυναμένης νὰ ἀναβληθῇ διὰ τὸ ἐπιὸν ἔτος ζητεῖται ἡ ἔγκρισις εἰδικῆς πιστώσεως παρὰ τῆς συνάξεως τῆς μονῆς, δικαιουμένης δι᾽ ἀποφάσεως αὐτῆς νὰ ἐγκρίνῃ ἢ νὰ ἀπορρίψῃ αὐτήν.

Ἄρθρον 89.

Ἐν τῇ ἀρχῇ ἑκάστου ἔτους συντάσσεται ἀναλελυμένως ὁ ἀπολογισμὸς τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων ἑκάστης μονῆς τοῦ παρελθόντος ἔτους ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς, ὅστις μεθ᾽ ὅλων τῶν ἀποδείξεων τῶν πληρωμῶν, αἵτινες ἀπαραιτήτως δέον νὰ συνοδεύωσι τὸν ἀπολογισμόν, ὑποβάλλεται καθ᾽ ὃν τρόπον καὶ ὁ προϋπολογισμὸς ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τῆς συνάξεως.

Ἄρθρον 90.

Ὁ ἡγούμενος μετὰ τῆς ἐπιτροπῆς ἐν τοῖς κοινοβίοις καὶ ἡ διοικοῦσα ἐπιτροπὴ ἐν τοῖς ἰδιορρύθμοις κρατοῦν τὰ κλεῖθρα τοῦ ταμείου καὶ τὴν σφραγῖδα τῆς μονῆς καὶ ἐνεργοῦσι τὰ τῆς διοικήσεως καὶ διαχειρίσεως αὐτῆς, συμφώνως τῷ ἐσωτερικῷ κανονισμῷ πλὴν τῶν γενικωτέρας φύσεως ζητημάτων, ὁποῖα εἶναι αἱ δικαστικαὶ ὑποθέσεις, συνομολογήσεις δανείων, ἀνταλλαγὴ κτημάτων, ἀπότισις χρέους, νέαι οἰκοδομαὶ ἢ οὐσιώδεις ἐπισκευαὶ κτιρίων, προσλήψεις δοκίμων, κουρὰ μοναχῶν, προαγωγαὶ καὶ χειροτονίαι ἐν γένει, διορισμοὶ οἰκονόμων ἐν τοῖς μετοχίοις, ἀποστολαί, ἀγοραὶ κειμηλίων ἢ κτημάτων, μισθώσεις καὶ ἐκποιήσεις ἐν γένει, ἅτινα δέον νὰ φέρωσιν ὑπὸ τὴν κρίσιν τῆς Συνάξεως, ἁρμοδίας νὰ ἀποφασίσῃ.

Ἄρθρον 91.

Τὰ διακονήματα τῶν μονῶν κατανέμονται εἰς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν συμφώνως τῷ ἐσωτερικῷ κανονισμῷ ἑκάστης, ἀναλόγως τῆς ἱκανότητος καὶ τῶν δυνάμεων ἑκάστου.

Ἄρθρον 92.

Οἱ μοναχοὶ ἑκάστης μονῆς ὀφείλουσι νὰ ὑπακούωσιν εἰς τὴν μοναστηριακὴν αὐτῶν ἀρχὴν καὶ ἐκτελῶσιν ἀναντιρρήτως τὰς ἀνατεθειμένας αὐτοῖς ὑπηρεσίας ὑποκείμενοι, ἄλλως εἰς πειθαρχικὰς ποινάς. Ἑτέρωθεν αἱ μοναστηριακαὶ ἀρχαὶ ὀφείλουσι στοργὴν πατρικὴν πρὸς τοὺς μοναχοὺς καὶ μέριμναν ὑπὲρ αὐτῶν ἀμερόληπτον καὶ πρὸς πάντας ἴσην.

Ἄρθρον 93.

Διὰ νὰ καρῇ τις μοναχὸς δέον νὰ ὑποστῇ δοκιμασίαν ἑνὸς μέχρι τριῶν ἐτῶν καὶ νὰ ἔχῃ συμπεπληρωμένον τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτοῦ. Ὁ οὕτω καρεὶς μοναχὸς εἰς οὐδεμίαν στρατιωτικὴν θητείαν ὑπόκειται.

Ἄρθρον 94.

Ἑκάστη μονὴ τηρεῖ ἀκριβὲς μοναχολόγιον τῶν ἐν αὐτῇ μοναχῶν, ἐν ᾧ ἐμφαίνεται ἑκάστου μοναχοῦ τὸ κατὰ κόσμον ὄνομα καὶ ἐπώνυμον, ὁ τόπος τῆς καταγωγῆς, ἡ ἡλικία, ὁ χρόνος τῆς προσελεύσεως εἰς τὴν μονὴν καὶ τῆς κουρᾶς αὐτοῦ, ὁ ἱερατικὸς βαθμός, ὁ τῆς παιδεύσεως αὐτοῦ βαθμὸς καὶ πᾶσα ἄλλη ἀξία λόγου σχετικὴ πρὸς αὐτὸν πληροφορία.

Ἴδιον βιβλίον τηρεῖται καὶ διὰ τοὺς δοκίμους τῆς μονῆς, ἐν ᾧ ἀναγράφονται ἀκριβῶς τὰ καθ᾽ ἕνα ἕκαστον αὐτῶν.

Παρ᾽ ἑκάστη μονὴ τηρεῖται ἐπίσης μοναχολόγιον τῶν μοναχῶν καὶ δοκίμων τῶν ὑπ᾽ αὐτὴν ἐξαρτημάτων κατὰ τὸν αὐτὸν ὡς ἀνωτέρω τύπον.

Ἄρθρον 95.

Πᾶσα μεταβολὴ λόγῳ κουρᾶς ἢ θανάτου ἀδελφοῦ τινος μονῆς ἢ ἐξαρτήματος δέον ν᾽ ἀναφέρηται εἰς τὴν Ἱερὰν Κοινότητα, ἥτις κρατεῖ γενικὸν πάντων τῶν μοναχῶν μοναχολόγιον. Τὰ ἐξαρτήματα ἀναφέρονται πάντοτε διὰ τῶν κυριάρχων αὐτῶν μονῶν.

Ἄρθρον 96.

Οὐδενὶ ἐπιτρέπεται ἡ ἐκ τοῦ Ἁγίου Ὄρους ἔξοδος ἄνευ ἐγγράφου ἀδείας τῆς οἰκείας μονῆς, ἐν ᾗ δέον νὰ ὁρίζηται ὁ χρόνος τῆς ἀπουσίας καὶ ὁ λόγος αὐτῆς. Πᾶσα δὲ ἄδεια ἀπουσίας δέον νὰ θεωρῆται καὶ ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Ἐπιστασίας. Τοῖς σπουδασταῖς δὲν δύναται ν᾽ ἀρνηθῇ ἡ μονὴ τὴν ἄδειαν ἀπουσίας.

Ἄρθρον 97.

Παρ᾽ ἑκάστη μονὴ τηροῦνται τὰ ἑξῆς βιβλία ὑπ᾽ εὐθύνην τῆς ἑκάστοτε μοναστηριακὴς ἀρχῆς καὶ τοῦ γραμματέως: 1) Μοναχολόγιον. 2) Κτηματολόγιον, ἐν ᾧ ἀναγράφεται πᾶσα ἡ κινητὴ καὶ ἀκίνητος περιουσία τῆς μονῆς. 3) Βιβλίον ἀποθήκης, ἐν ᾧ ἀναγράφονται τὰ εἰσοδήματα τῆς μονῆς καὶ ἡ κατανάλωσις τούτων. 4) Ἡμερολόγιον, ἐν ᾧ ἀναγράφονται οἱ καθ᾽ ἑκάστην ἐνεργούμεναι διαχειριστικαὶ πράξεις χρονολογικῶς. 5) Βιβλίον πράξεων τῆς μοναστηριακὴς ἀρχῆς. 6) Βιβλίον τῶν εἰσερχομένων καὶ ἐξερχομένων (πρωτόκολλον). 7) Βιβλίον καθολικὸν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων.

Ἄρθρον 98.

Αἱ χειροτονίαι τῶν μοναχῶν τοῦ Ἁγίου Ὄρους γίνονται μόνον τῇ προτάσει τῆς μοναστηριακῆς ἀρχῆς. Οὐδεὶς λαϊκὸς ἢ μὴ κανονικὸς ἁγιορείτης μοναχὸς δύναται νὰ χειροτονηθῇ ἐν Ἁγίῳ Ὄρει. Πᾶσα χειροτονία μὴ γενομένη κατὰ τὴν διάταξιν ταύτην θεωρεῖται ἄκυρος καὶ ἀνενέργητος, καὶ ὡς μὴ γενομένη. Ἐὰν δὲ μονή τις ἀποδειχθῇ ὅτι ἀπέλυσε πρόσκλησιν εἰς ἀρχιερέα πρὸς χειροτονίαν μοναχοῦ τινος, μὴ ἀνήκοντος εἰς αὐτὴν ἢ λαϊκοῦ, πρὸς τῇ ἐπιτιμήσει τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος καταγγέλλεται καὶ εἰς τὴν Μεγάλην τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν. Ἀδείᾳ ὁμοίως τῆς μονῆς ἀπαιτεῖται καὶ διὰ τὴν ἀπονομὴν τῶν ὀφφικίων.

Ἄρθρον 99.

Τὰ ἔγγραφα τῶν μονῶν ὑπογράφουσι τῶν κοινοβίων μὲν ὁ ἡγούμενος, τῶν δὲ ἰδιορρύθμων οἱ ἐπίτροποι, καὶ φέρουσι τῇ σφραγῖδα τῆς μονῆς, ὁ δὲ τύπος τῆς ὑπογραφῆς τοῦ ἡγουμένου εἶναι οὗτος: «ὁ καθηγούμενος τῆς ἱερᾶς μονῆς... (δεῖνα) καὶ οἱ σὺν ἐμοὶ ἐν Χριστῷ ἀδελφοί», ὁ δὲ τῆς ἐπιτροπῆς τῶν ἰδορρύθμων οὗτος: «οἱ ἐπίτροποι τῆς ἱερᾶς μονῆς... (δεῖνα) καὶ οἱ σῦν ἡμῖν ἐν Χριστῷ ἀδελφοὶ ἢ καὶ οἱ λοιποὶ προϊστάμενοι».

Ἄρθρον 100.

Ἐκποίησις κτημάτων ἐντὸς τοῦ Ἁγίου Ὄρους ἐπ᾽ οὐδενὶ λόγῳ ἐπιτρέπεται. Ἀνταλλαγὴ αὐτῶν εἶναι δυνατή.

Ἄρθρον 101.

Ἡ ἀκίνητος περιουσία παντὸς μοναχοῦ ἁγιορείτου περιέρχεται εἰς τὴν μονὴν αὐτοῦ ἐφ᾽ ὅσον οὗτος πρὸ τῆς κουρᾶς αὐτοῦ ἐξεχώρησε ταύτην ἐγγράφως εἰς αὐτήν. Πᾶσα δὲ περιουσία κτηθεῖσα ὑπὸ μοναχοῦ τινος μετὰ τὴν κουράν του περιέρχεται εἰς τὴν οἰκείαν αὐτοῦ μονὴν ὁπουδήποτε καὶ ἂν ἤθελεν ἀποβιώσει οὗτος ἄνευ ἀπολυτηρίου τῆς μονῆς του. Διὰ τὰ χρέη τῶν μοναχῶν οὐδαμῶς εὐθύνεται ἡ μονὴ αὐτῶν, ἐφ᾽ ὅσον ταῦτα συνήφθησαν ἄνευ ἐγγράφου ἀδείας αὐτῆς. Οἱ ἀδελφοὶ τῶν κοινοβίων δὲν δύνανται νὰ ἔχωσι ἰδίαν περιουσίαν.

Ἄρθρον 102.

Ἑκάστη μονὴ ὀφείλει νὰ συντηρῇ καλῶς κατὰ τὰς ὑποδείξεις τοῦ ἰατροῦ νοσοκομεῖον καὶ φαρμακεῖον πρὸς νοσηλείαν τῶν ἀσθενῶν. Ταῦτα τελοῦσιν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἰατροῦ, ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ ὁποίου ὑπάγονται καὶ οἱ νοσοκόμοι. Καὶ γηροκομεῖον παρ᾽ ἑκάστη μονῇ λειτουργεῖ ὑποχρεωτικῶς.

Ἄρθρον 103.

Ἐάν τις μοναχὸς θελήσῃ ν᾽ ἀποχωρήσῃ τῆς ἱερᾶς μετανοίας, δικαιοῦται νὰ ζητήσῃ παρ᾽ αὐτῆς ἀπολυτήριον. Ἡ δὲ μονὴ αὐτοῦ χορηγεῖ τοιοῦτον εἰς αὐτὸν ἐφ᾽ ὅσον ὑπάρχουσιν ἀποχρῶντες λόγοι ἀποχωρήσεως.

Ἄρθρον 104.

Ὁ ἡγούμενος ἢ ἐπίτροπος μονῆς τινος ἀπουσιάζων ἀναπληροῦται ὑπό τινος τῶν προϊσταμένων τῆς ἐκλογῆς καὶ ἐμπιστοσύνης πάντοτε τοῦ ἀπουσιάζοντος προσώπου. Οἱ ἀναπληρωταὶ ἀσκοῦσι πάντα τὸ δικαιώματα τῶν ἀναπληρουμένων κατὰ τὴν ἀπουσίαν αὐτῶν.

Ἄρθρον 105.

Πᾶσα ἀνέγερσις ἢ ἐπισκευὴ κτιρίου, ὑπὸ μοναχοῦ τινος ἐπὶ ἰδιοκτησίας τῆς μονῆς ἐνεργεῖται κατόπιν ἀδείας τῆς μοναστηριακὴς ἀρχῆς οὐδενὸς

ἐντεῦθεν προσκτωμένου προσωπικοῦ δικαιώματος τοῦ ἐνεργήσαντος αὐτὴν μοναχοῦ ἐκτὸς ἂν ἄλλως ἤθελεν ὁρισθῆ διὰ συμβάσεως.

Ἄρθρον 106.

Τὰ κτήματα τῶν ἱερῶν μονῶν ἐν γένει, τὰ ἐκτὸς καὶ ἐντὸς τοῦ Ἁγίου Ὄρους, μὴ τελοῦντα ὑπὸ ἐξάρτησίν τινα ἀπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἤ ἄλλου τινὸς Ὑπουργείου τοῦ Κράτους, μισθοῦνται ἢ καλλιεργοῦνται δι᾽ αὐτεπιστασίας ὑπ᾽ αὐτῶν ἀναλόγως τοῦ συμφέροντος αὐτῶν.

Αἱ μισθώσεις δέον νὰ γίνωνται διὰ συμβολαίου ἐν ᾧ νὰ ἀναγράφωνται λεπτομερῶς οἱ ὅροι τῆς μισθώσεως καὶ αἱ ἐν γένει ὑποχρεώσεις τῶν μισθωτῶν. Ἡ ἀθέτησις οἱουδήποτε τῶν ὑπὲρ τῶν μονῶν ὅρων τῆς μισθώσεως ἐπάγεται τὴν ἀκυρότητα αὐτῆς, τὴν ὁποίαν μόνον ἡ μονὴ δύναται νὰ ἐπικαλεσθῆ. Πᾶν δικαίωμα, κτηθὲν ἀπὸ τῆς συνάψεως τῆς συμβάσεως μέχρι τῆς ἀκυρότητος εἴτε τοῦ μισθωτοῦ, εἴτε ἀπ᾽ αὐτοῦ τρίτου τινὸς ἕλκοντος αὐτό, αἴρεται αὐτοδικαίως. Πᾶσα καθυστέρησις μισθώματός τινος παρέχει τὸ δικαίωμα εἰς τὴν μονὴν τῆς εἰσπράξεως αὐτοῦ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου «περὶ εἰσπράξεως καθυστερουμένων προσόδων τοῦ Δημοσίου».

Ἄρθρον 107.

Οἱ διορισμοὶ τῶν δικηγόρων ὑπερασπίσεως τῶν μονῶν γίνονται ἀπ᾽ εὐθείας δι᾽ ἐγγράφου τῶν μοναστηριακῶν ἀρχῶν.

Ἄρθρον 108.

Ἵνα ἐκλεγῆ τις προϊστάμενας δέον νὰ διακρίνηται ἐπὶ ἤθει χρηστῷ, βίῳ ἀνεπιλήπτω καὶ διοικητικῇ ἱκανότητι, προτιμωμένων πάντοτε τῶν κατόχων ἐκκλησιαστικῆς μορφώσεως καὶ ἐγκυκλίου παιδείας. Ἐν τῇ προαγωγῇ ἀδελφοῦ τινος εἰς προϊστάμενον ἀπαγορεύεται πᾶσα ἀνάμιξις τῶν πατέρων τῆς μονῆς πλὴν τῶν Προϊσταμένων τῆς Συνάξεως.

Οἱ ἅπαξ ἐκλεγέντες εἶναι ἰσόβιοι, ἐκπίπτοντες μόνον κατόπιν καταδικαστικῆς ἀποφάσεως ἡ ἐκλογὴ ἐνεργεῖται κατὰ τὸν ἐσωτερικὸν ἑκάστης μονῆς κανονισμόν.

Ἄρθρον 109.

Εἰς τὰς Συνάξεις οἱ προϊστάμενοι καταλαμβάνουσι τὴν θέσιν αὐτῶν κατὰ τὰ πρεσβεῖα τῆς προαγωγῆς καὶ κατὰ τὴν ἱεραρχίαν αὐτῶν λαμβάνουσι τὸν λόγον καὶ διατυποῦσι ἐλευθέρως καὶ ἀπεριορίστως ἕκαστος τὴν γνώμην αὐτοῦ ἐντὸς τῶν ὁρίων πάντοτε τῆς εὐπρεπείας καὶ εὐσχημοσύνης. Διὰ τὸν ἔλεγχον ἢ τὴν γνώμην, ἣν διετύπωσε κατὰ τὴν συζήτησιν προϊστάμενός τις οὐδέποτε δύναται νὰ καταδιωχθῇ ἢ κατηγορηθῇ. Τῶν συνεδριῶν δέον νὰ τηρῶνται πρακτικά.

Ἄρθρον 110.

Ἑκάστη μονὴ ἢ ἐξάρτημα ὀφείλει νὰ ἔχῃ ἀκριβῆ καὶ λεπτομερῆ κατάλογον τῶν χειρογράφων, βιβλίων καὶ ἱερῶν ἀμφίων, ἱερῶν λειψάνων, ἀρχαίων εἰκόνων ἡ μνημείων ἢ σκευῶν καθόλου, ἡ διαφύλαξις καὶ καλὴ συντήρησις τῶν ὁποίων εἶναι ἀνατεθειμένη ὑπ᾽ εὐθύνην τῆς ἑκάστοτε μοναστηριακῆς ἀρχῆς.

Ὅμοιοι κατάλογοι τῶν ἐξαρτημάτων φυλάσσονται παρ᾽ ἑκάστης μονῆς. Πάντα τὰ ἀνωτέρω εἰσὶν ἀναπαλλοτρίωτα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ΄

Κοινόβιοι μοναί

Ἄρθρον 111.

Ἕκαστον κοινόβιον διοικεῖται ἐσωτερικῶς ὑπὸ τοῦ Ἡγουμένου, τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τῆς Γεροντίας, ἧς τὰ μέλη ἐκλέγονται κατὰ τὸ ἄρθρ. 108.

Ἄρθρον 112.

Ἵνα ἐκλεγῇ τις ἡγούμενος δέον νὰ ἔχῃ τὰ ἑξῆς προσόντα: α) νὰ διακρίνηται ἐπὶ ἤθει χρηστῷ, σταθερᾷ εὐσεβείᾳ, διαγωγῇ ἀνεπιλήπτῳ, μορφώσει ἐκκλησιαστικῇ, ἐγκυκλίῳ παιδείᾳ καὶ διοικητικῇ ἱκανότητι, β) νὰ ἔχῃ ἡλικίαν 40 τουλάχιστον ἐτῶν, γ) νὰ ἔλαβεν ἐν Ἁγίῳ Ὄρει τὴν κουρὰν αὐτοῦ, προτιμωμένων τῶν πρὸ δεκαετίας ἐγγεγραμμένων ἐν τῇ μονῇ.

Ἄρθρον 113.

Μὴ ὑπάρχοντος ἀδελφοῦ ἐν μονῇ τινι συγκεντροῦντος τὰ προσόντα τοῦ ἄρθρου 112 διὰ τὸ ἀξίωμα τοῦ Ἡγουμένου, προσκαλεῖται οἱοσδήποτε θεωρούμενος ὡς κατάλληλος, τῶν ἐν Ἁγίῳ Ὄρει πατέρων, ἀποφάσει τῆς ἀδελφότητος τῆς μονῆς καὶ ἀνατίθεται αὐτῶν τὸ τοῦ Ἡγουμένου ἀξίωμα.

Ἄρθρον 114.

Διὰ τὴν ἐκλογὴν Ἡγουμένου συνέρχονται ἐν τῷ καθολικῶν ναῷ τῇ ὁρισθείσῃ ἡμέρᾳ, γνωστοποιουμένη πέντε τουλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς ἐκλογῆς, δι᾽ ἀποφάσεως τῆς Γεροντίας, οἱ ἔχοντες συμπληρώσει ἑξαετίαν ἀπὸ τῆς κουρᾶς ἀδελφοὶ καὶ διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας, ἐνεργουμένης ἐνώπιον τῆς Γεροντίας, ἐκλέγουσιν ὑποψηφίους, ἐξ ὧν οἱ δύο τούτων πλειοψηφήσαντες τίθενται εἰς δευτέραν μυστικὴν ψηφοφορίαν καὶ ὁ πλειοψηφήσας τούτων ἐκλέγεται Ἡγούμενος. Ἐν ἰσοψηφίᾳ δὲ τίθεται κλῆρος μεταξὺ τῶν δύο.

Ἅμα τῇ ἐκλογῇ καταχωρίζεται τὸ σχετικὸν ἐν τῷ κώδικι πρακτικόν, ὑπογραφόμενον ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τῆς Γεροντίας καὶ ἀντίγραφον τούτου, ὁμοίως ὑπογραφόμενον καὶ σφραγιζόμενον, ἀποστέλλεται εἰς τὴν Ἱερὰν Κοινότητα διὰ τὴν κατὰ τὰ ἔθιμα ἐγκαθίδρυσιν τοῦ Ἡγουμένου, ἥτις δὲν δύναται νὰ παραταθῇ πέραν τοῦ μηνός.

Προκειμένου περὶ τῶν διατελεσάντων ἐν τῇ αὐτῇ μονῇ Ἡγουμένων δὲν ἀπαιτεῖται ἐγκαθίδρυσις.

Πάντες οἱ ἔχοντες δικαίωμα ψήφου καὶ ἐκτὸς τῆς μονῆς εἰς ὑπηρεσίας αὐτῆς διακονοῦντες ἀδελφοὶ δέον νὰ εἰδοποιηθῶσιν ἐγκαίρως περὶ τῆς ἐκλογῆς καὶ τῆς ἡμέρας αὐτῆς, τῆς ἐξακριβώσεως τῆς τοιαύτης γνωστοποιήσεως, στηριζομένης μόνον ἐπὶ ἐγγράφου ἀποδεικτικοῦ. Ἐν περιπτώσει δὲ καθ᾽ ἣν ἡ ἐκλογὴ δὲν διεξαχθῇ κανονικῶς ὑποβάλλονται ἐντὸς πέντε ἡμερῶν ἐνστάσεις κατ᾽ αὐτῆς εἰς τὴν Ἱερὰν Κοινότητα, ἀποφαινομένην περὶ τοῦ κύρους αὐτῆς ἀνεκκλήτως. Τῆς ἀποφάσεως τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος οὔσης ἀκυρωτικής, ἐπαναλαμβάνεται τῇ ἀμέσως ἑπομένῃ, ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως εἰς τὴν μονὴν τῆς ἀποφάσεως ταύτης, Κυριακῇ ἡ ἐκλογὴ κατὰ τὰ ἀνωτέρω.

Ἄρθρον 115.

Ὁ Ἡγούμενος εἶναι ἰσόβιος, ἐκτὸς ἐὰν ἐκτρέπηται ἢ ἀποδειχθῇ ἀνεπαρκὴς εἰς τὰ καθήκοντα αὐτοῦ καὶ δὲν ἐπανορθοῖ μετὰ τὰς ἐπανειλημμένας παρατηρήσεις τῆς Γεροντίας τὰς παρεκτροπὰς αὐτοῦ, ὅτε παύεται ἀποφάσει τῆς Γεροντίας καὶ τῇ πλειοψηφίᾳ τῶν ἐχόντων δικαίωμα ψήφου μελῶν τῆς ἀδελφότητος, ἐνυπογράφως δηλούντων τὴν θέλησιν αὐτῶν ταύτην.

Ἄρθρον 116.

Ἐπ᾽ οὐδενὶ λόγῳ δύναται νὰ ἀναβληθῇ πέραν τῶν ἓξ μηνῶν ἡ ἐκλογὴ νέου Ἡγουμένου. Κατὰ δὲ τὸ διάστημα τῆς μεσοηγουμενείας τὰ τῆς μονῆς διεξάγει ἡ Ἐπιτροπὴ μετὰ τῆς Γεροντίας. Ἡ παῦσις τοῦ ἡγουμένου γνωστοποιεῖται ἀμέσως τῇ Ἱερᾷ Κοινότητι, καθ᾽ ὃν τρόπον καὶ ἡ ἐκλογὴ αὐτοῦ. Ἐπ᾽ οὐδενὶ λόγῳ δὲ δύναται ὁ ἐπὶ καταχρήσει μοναστηριακῆς περιουσίας καταδικασθεὶς νὰ ἀναδειχθῇ Ἡγούμενος.

Ἄρθρον 117.

Ἡ ἐκλογὴ Ἡγουμένου τινὸς ὑπὸ τῆς Μονῆς διὰ τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος γνωστοποιεῖται τῇ Μ. τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίᾳ.

Ἄρθρον 118.

Ὁ Ἡγούμενος ὡς πνευματικὸς πατὴρ ἔχει μόνος, ἄνευ τῶν ἐπιτροπῶν, τὴν πνευματικὴν ἐξουσίαν τῶν ἀδελφῶν τῆς μονῆς ἐπιβλέπει ἐπὶ τῆς ψυχικῆς καταστάσεως αὐτῶν, προλαμβάνει πᾶσαν ἐκτροπὴν καὶ καθοδηγεῖ αὐτοὺς διὰ τῆς διδασκαλίας καὶ τῆς ἀξιομιμήτου ὑποδειγματικῆς αὐτοῦ ζωῆς εἰς τὸν προορισμὸν αὐτῶν. Ἑτέρωθεν οἱ ἀδελφοὶ ὀφείλουσι σεβασμὸν καὶ ὑπακοὴν πλήρη εἰς τὸν Ἡγούμενον.

Ἄρθρον 119.

Ἡ Ἐπιτροπὴ διμελὴς ἢ τριμελὴς ἐκλέγεται κατ᾽ ἔτος ὑπὸ τῆς Γεροντίας ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς. Αὕτη συνεργάζεται μετὰ τοῦ ἡγουμένου ὑπὸ τὴν προεδρίαν αὐτοῦ καὶ ἀσκοῦσιν ὁμοῦ τὴν διοίκησιν καὶ διαχείρισιν. Οὐδεμία ἐντεῦθεν μονομερὴς πρᾶξις τοῦ ἡγουμένου ἢ τῆς ἐπιτροπῆς εἶναι ἔγκυρος.

Ἄρθρον 120.

Ὁ ἡγούμενος ὑποχρεωτικῶς ὀφείλει ἵνα ἐν πᾶσι τοῖς διοικητικῆς φύσεως ζητήμασι συνεργάζεται μετὰ τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐκτελοῦντες ἀπόφασιν, ἧς εἰσιν ἡ ἐκτελεστικὴ ἀρχή, μὴ δυναμένου τοῦ Ἡγουμένου χωρὶς τῆς γνώμης τῆς Ἐπιτροπῆς χωρῆσαι εἰς οὐδεμίαν μονομερῆ ἐνέργειαν. Τοῦτο ὀφείλουσι πράττειν καὶ οἱ ἐπίτροποι μὴ δυνάμενοι ἀποφασίζειν χωρὶς τῆς γνώμης τοῦ ἡγουμένου. Ἐν διαφωνίας δὲ μεταξὺ ἡγουμένου καὶ ἐπιτροπῶν συγκαλεῖται ἡ Γεροντία καὶ λύει τὴν διαφοράν.

Ἄρθρον 121.

Ἐπ᾽ οὐδενὶ λόγῳ ἐπιτρέπεται ἡ εἰς χεῖρας τοῦ ἡγουμένου συγκέντρωσις τῆς ὅλης ἐξουσίας ἢ ὁ σφετερισμὸς δικαιωμάτων τῆς Ἐπιτροπῆς ἢ τῆς Γεροντίας καὶ ὁ παραγκωνισμὸς αὐτῶν. Ἐὰν ὁ ἡγούμενος μετὰ τὴν πρώτην καὶ δευτέραν παρατήρησιν τῆς Γεροντίας, ἀναγραφομένην εἰς τὰ πρακτικά, ἐξακολουθῇ μὴ διορθούμενος παύεται ὑπὸ τῶν 2/3 τῶν μελῶν τῆς Γεροντίας. Ἐὰν ἡ πλειοψηφία τῆς ἀδελφότητος δὲν ἀποδεχθῇ τοῦτο, τότε προσκαλεῖται ἡ Ἱερὰ Κοινότης, ὡς ἀνώτατος ἐπόπτης, ἐπὶ τῆς πιστῆς τηρήσεως τοῦ παρόντος καταστατικοῦ καὶ λύει τὴν διαφοράν.

Ἄρθρον 122.

Ὁ Ἡγούμενος, ἡ Ἐπιτροπὴ καὶ ἡ Γεροντία, ἐμπεπιστευμένοι τὴν κανονικὴν λειτουργίαν τοῦ κοινοβίου ὀφείλουσι νὰ προβάλλωσιν ἑαυτοὺς τὸ παράδειγμα τῆς κοινοβιακῆς ζωῆς, παρακαθήμενοι ἐν κοινῇ μετὰ τῶν ἀδελφῶν τραπέζῃ ἀποφεύγοντες καὶ ἀπαγορεύοντες ἰδιαιτέρας τοιαύτας, διδάσκοντες ἐμπράκτως τὴν ἀκτημοσύνην καὶ τὴν ἀγάπην, ἐπιμελούμενοι τῶν ἀσθενῶν καὶ γερόντων καὶ καθ᾽ ὅλου παρέχοντες πλήρη αὐτοὶ πρῶτοι, τὸν σεβασμὸν καὶ τὸ κῦρος εἰς τοὺς κοινοβιακοὺς ὅρους καὶ θεσμούς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ΄

Ἰδιόρρυθμοι Μοναί

Ἄρθρον 123.

Ἑκάστη ἰδιόρρυθμος μονὴ διοικεῖται ἐσωτερικῶς ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τῆς Συνάξεως τῶν Προϊσταμένων.

Ἄρθρον 124.

Ἡ Ἐπιτροπή, διμελὴς ἢ τριμελής, ἐκλέγεται ἐν τῇ ἀρχῇ ἑκάστου ἔτους ὑπὸ τῆς Συνάξεως τῶν Προϊσταμένων ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς, ἐνασκεῖ τὴν διοίκησιν καὶ διαχείρισιν τῆς μονῆς συμφώνως τῷ ἐσωτερικῷ κανονισμῷ αὐτῆς καὶ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ.90 καὶ ἐκτελεῖ τὰς ἀποφάσεις τῆς Συνάξεως.

Ἄρθρον 125.

Ἡ Σύναξις τῶν Προϊσταμένων εἶναι σῶμα διαρκὲς καὶ τὰ μέλη αὐτῆς ἐκλέγονται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ.108.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η΄

Ἐξαρτήματα ἐν γένει

Ἄρθρον 126.

Πάντα τὰ ἐν Ἁγίῳ Ὄρει ἐξαρτήματα, σκῆται, κελλία, καλύβαι, ἡσυχαστήρια, καθίσματα, μετὰ τῆς περιοχῆς καὶ τῶν παραρτημάτων αὐτῶν, εἶναι κατὰ τὰ ἀνέκαθεν κρατοῦντα, ἀναφαίρετα καὶ ἀναπαλλοτρίωτα κτήματα τῶν κυριάρχων αὐτῶν ἱερῶν μονῶν.

Ἄρθρον 127.

Πάντες οἱ μοναχοὶ τῶν ἐξαρτημάτων λογίζονται ἀδελφοὶ τῆς κυριάρχου μονῆς εἰς τὴν ὁποίαν ὀφείλουσιν οἱ γέροντες αὐτῶν νὰ γνωρίζωσιν ἀμελλητὶ τὴν πρόσληψιν τῶν δοκίμων, ὁ χρόνος τῆς δοκιμασίας τῶν ὁποίων προσμετρᾶται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀναγγελίας.

Ἄρθρον 128.

Ἡ σύγχρονος κτῆσις δύο σκηνωμάτων ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ προσώπου, ἀπαγορεύεται ἀπολύτως.

Ἄρθρον 129.

Πᾶσα ἐπισκευὴ ἐξαρτήματός τινος προαπαιτεῖ τὴν ἔγγραφον ἄδειαν τῆς οἰκείας μονῆς, πᾶσα δὲ νέα οἰκοδομὴ ἢ προσαύξησις κτιρίου τὴν ἄδειαν τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος, ἁρμοδίας νὰ ἐγκρίνῃ καὶ τὸ ἀπαραιτήτως ὑποβαλλόμενον αὐτῇ σχέδιον τῆς νέας οἰκοδομῆς ἢ προσαυξήσεως.

Πᾶσα ἄλλη γενομένη οἰκοδομὴ ἢ προσαύξησις παρέχει τὸ δικαίωμα τῆς κατεδαφίσεως αὐτῆς ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος.

Ἄρθρον 130.

Μεταβολὴ τῶν ἐν τοῖς ὁμολόγοις ἐγγεγραμμένων προσώπων ἐπ᾽ οὐδενὶ λόγῳ ἐπιτρέπεται.

Ἄρθρον 131.

Διὰ τὴν κουρὰν δοκίμου ἐξαρτήματός τινος ἐπιβάλλεται ἡ τήρησις τῶν γενικῶν περὶ δοκιμασίας καὶ ἡλικίας διατάξεων κατὰ τὸ ἄρθρ.93 καὶ ἡ προηγουμένη ἀπαραιτήτως ἄδεια τῆς κυριάρχου ἱερᾶς μονῆς. Μόνον δὲ ἐγκρίσει τῆς κυριάρχου μονῆς δύναται νὰ ἐγγραφῇ τις ἐν τῷ ὁμολόγῳ καὶ μόνον οἱ ἐν αὐτῷ ἐγγεγραμμένοι ἀναγνωρίζονται ὡς συνοδεία καὶ δικαιοῦντες εἰς κληρονομίαν τοῦ γέροντος αὐτῶν.

Ἄρθρον 132.

Ἐν περιπτώσει ἀπουσίας τῶν νομίμων κατόχων ἐξαρτήματός τινος, οὐδεὶς μοναχὸς δύναται ν᾽ ἀναλάβῃ τὴν ἐπιτροπείαν αὐτοῦ ἄνευ ἀδείας τῆς κυριάρχου τοῦ ἐξαρτήματος τούτου μονῆς. Τὸ πέραν τοῦ ἔτους ἄνευ ἀδείας ἐγκαταλειπόμενον παρὰ τοῦ κατόχου ἐξάρτημα ἐπανέρχεται αὐτοδικαίως εἰς τὴν κυρίαρχον μονήν, μὴ δυναμένου τοῦ ἐγκαταλείψαντος αὐτὸ οὐδὲν ἐπ᾽ αὐτοῦ δικαίωμα νὰ διεκδικήσῃ ὑπὲρ αὐτοῦ.

Ἐὰν δέ τι ἐκ τῶν ἐν τῷ ὁμολόγῳ ἐγγεγραμμένων προσώπων ἄνευ ἀδείας τῆς κυριάρχου αὐτῷ μονῆς ἀπουσιάσῃ πέραν τοῦ ἐξαμήνου διαγράφεται ὑπὸ τῆς μονῆς ἀπὸ τοῦ ὁμολόγου αὐτοδικαίως. Ἀλλὰ καὶ ὁ τὴν ἄδειαν αὐτοῦ ὑπερβὰς κατὰ ἓξ μήνας ἐν τῇ ἀπουσίᾳ αὐτοῦ θεωρεῖται ἄνευ ἀδείας ἀπουσιάζων καὶ διαγράφεται ἀπὸ τοῦ ὁμολόγου.

Ἄρθρον 133.

Μετατροπὴ σκητῶν εἰς μονὰς ἢ κελλίων εἰς σκήτας ἢ καλυβῶν εἰς κελλία ἀπαγορεύεται ἀπολύτως.

Ἄρθρον 134.

Πάντα τὰ ἐν Ἁγίῳ Ὄρει ἐξαρτήματα καὶ οἱ ἐν αὐτοῖς ἐνασκούμενοι πατέρες ὀφείλουσι, κατὰ τὰ ἀπ᾽ αἰώνων κρατοῦντα πλήρη σεβασμὸν καὶ ἀπαράβατον ἐφαρμογὴν τῶν διὰ τοῦ παρόντος καταστατικοῦ χάρτου τεθεσπισμένων, ἄκραν δὲ εὐπείθειαν καὶ ὑποταγὴν πρὸς τὰς κυριάρχους αὐτῶν μονάς, ὧν ἀπροφασίστως ἐκτελοῦσι τὰς νομίμους διαταγάς.

Ἄρθρον 135.

Ἀπαγορεύεται ἐν γένει ἡ ἐξαγωγὴ ξυλείας ἐκ τῶν δασῶν τῆς κυριάρχου μονῆς ἄνευ ἐγγράφου ἀδείας αὐτῆς, πλὴν τῶν ἀναγκαιούντων καυσοξύλων διὰ τὴν οἰκιακὴν χρῆσιν, λαμβανομένων τούτων μόνον ἐκ τῶν ὑποδεικνυομένων τῆς μονῆς μερῶν.

Κρεββατόξυλα καὶ γούρνας δὲν δύναται ἡ μονὴ ν᾿ ἀρνηθῇ εἰς τοὺς κατόχους κελλίων, ἂν ἀποδεδειγμένως ἔχωσιν ἀνάγκην αὐτῶν, λαμβανομένων δὲ τούτων μόνον ἐκ τῆς περιοχῆς τοῦ κελλίου (σιγιλ. 1909 ἄρθρ. Δ΄) ἐκ τῶν ὑποδεινυομένων ὑπὸ τῆς μονῆς καταλλήλων δένδρων καὶ μερῶν, πλὴν τῆς ἱερᾶς μονῆς Σταυρονικήτα στερουμένης δάσους συνῳδᾷ τῷ σχετικῷ τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος πρακτικῷ τοῦ 1911.

Ἄρθρον 136.

Πᾶν ἐξάρτημα ὀφείλει νὰ τηρῇ ἀκριβὲς μοναχολόγιον τῶν ἐν αὐτῷ μοναχῶν, ἴδιον δὲ βιβλίον τῶν δοκίμων αὐτοῦ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ.94 θεωρούμενα κατ᾿ ἔτος ὑπὸ τῶν κυριάρχων μονῶν.

Ἄρθρον 137.

Πᾶν ἐξάρτημα ὀφείλει νὰ καταβάλλη ἀνελλιπῶς τῇ κυριάρχω αὐτοῦ μονῇ τὰ ἑκάστοτε ὁριζόμενα καὶ ἀναλογικῶς κατανεμόμενα ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος δοσίματα συμφώνως τῷ ἄρθρ.36. Ἡ καταβολὴ τοῦ τριμεριδίου τῶν κελλίων καὶ τῶν εἰδικῶν δοσιμάτων τῶν σκητὼν γίνεται συμφώνως τῷ νομίσματι, τῷ καθορισμένω ὑπὸ συγιλλίων, ἅτινα ὁρίζουσι τὰς σχέσεις αὐτῶν μετὰ τῶν κυριάρχων αὐτῶν μονῶν, πλὴν τῶν ταβηλλιακῶν δοσιμάτων καταβαλλομένων εἰς νόμισμα καθορισθὲν ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος.

Ἄρθρον 138.

Ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις κελλίου ἢ καλύβης τινὸς δέον νὰ τελῇ ἁπλῶς ἐν γνώσει τῶν ἐν τῷ ὁμολόγῳ ἐγγεγραμμένων προσώπων καὶ μόνον ἐν τῇ συγκαταθέσει τούτων δύναται γίνη πώλησις αὐτῶν. Προκειμένης πωλήσεως ἀδείας πάντοτε τῆς κυριάρχου μονῆς, κελλίου ἢ καλύβης ἢ

ἡσυχαστηρίου τινός, δέον νὰ δηλῶται τὸ πρόσωπον τοῦ ἀγοραστοῦ, εἰς ὃ δύναται νὰ ἐγκρίνῃ, ἢ οὔ, τὴν πώλησιν ἡ μονὴ καὶ ἡ πραγματικὴ συμπεφωνημένη τιμὴ αὐτοῦ καὶ νὰ καταβάλλεται τῇ μονῇ τὸ ἀνέκαθεν καθιερωθὲν δικαίωμα αὐτῆς, ἤτοι 15% ἐπὶ τῆς ὁλικῆς τιμῆς, δέκα μὲν ὑπὸ τοῦ πωλητοῦ, πέντε δὲ ὑπὸ τοῦ ἀγοραστοῦ.

Πᾶσα ἄλλως γενομένη ἀγορὰ εἶναι ἄκυρος καὶ οἱ παραβάται διώκονται πειθαρχικῶς.

Ἄρθρον 139.

Ἡ πολιτεία τῶν ἐν τοῖς ἐξαρτήμασι μοναχῶν δέον νὰ ᾖ κόσμιος καὶ κατὰ πάντα σύμφωνος τῇ ἐπαγγελίᾳ αὐτῶν.

Κατὰ τῶν ἐκτρεπομένων ἐπιβάλλονται ὑπὸ τῶν κυριάρχων μονῶν ποιναὶ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ ἁγιορειτίκων δικαστηρίων κεφαλαίου τοῦ παρόντος καταστατικοῦ χάρτου.

Τοῖς κατόχοις καλυβῶν, κελλίων, τοῖς ἐπιμόνως ἀδιορθώτοις δύναται νὰ ἐπιβληθῇ παρὰ τοῦ δευτεροβαθμίου δικαστηρίου, πρὸς ταῖς ἄλλαις ποιναῖς καὶ ἡ τῆς ἐντὸς ὡρισμένης προθεσμίας ἐκποίησις τῆς καλύβης ἢ τοῦ κελλίου αὐτῶν.

Ἐν περιπτώσει, καθ᾽ ἣν δὲν ἐμφανισθῇ ἐντὸς τῆς αὐτῆς προθεσμίας ἀγοραστής, παρέχεται νέα προθεσμία, καὶ ἂν καὶ πάλιν δὲν ἐμφανισθῇ, ὁρίζεται ἀποφάσει τοῦ δευτεροβαθμίου δικαστηρίου, ἐκ μέρους τοῦ κατόχου τῆς καλύβης ἢ τοῦ κελλίου ἀφ᾽ ἑνὸς καὶ τῆς κυριάρχου αὐτοῦ μονῆς ἀφ᾽ ἑτέρου, ἐκτιμητικὴ ἐπιτροπὴ ἐκ δύο μελῶν ἑκατέρωθεν, ἥτις ἐπὶ τῇ βάσει τῆς κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκτιμήσεως ἀξίας τῆς καλύβης ἢ τοῦ κελλίου συντάσσει τὴν σχετικὴν ἔκθεσιν, τὴν ὁποίαν ὑποβάλλει τῷ δευτεροβαθμίῳ δικαστηρίῳ.

Διαφωνούσης δὲ τῆς ἐκτιμητικὴς ἐπιτροπῆς ὡς πρὸς τὴν ἀξίαν τοῦ κελλίου ἢ τῆς καλύβης, αὐτῆς καθορίζεται δι᾽ ἀποφάσεως ὁριστικῆς τοῦ δευτεροβαθμίου δικαστηρίου.

Ἄρθρον 140.

Μεταξὺ τῶν ἀγοραστῶν κελλίου ἢ καλύβης προτιμᾶται πάντοτε ἡ μονή, ὡς κυρίαρχος.

Ἄρθρον 141.

Ἐπ᾽ οὐδενὶ λόγῳ δύναται ὁ κάτοχος τοῦ κελλίου ἢ καλύβης νὰ συνάψῃ ἐγκύρως δάνειον εἰς βάρος τοῦ σκηνώματος αὐτοῦ ἄνευ ἐγγράφου ἀδείας τῆς μονῆς, ἥτις οὐδαμῶς εὐθύνεται ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει διὰ τὰ χρέη αὐτοῦ.

Οὐδὲ ἐπιτρέπεται τὸ θέτειν ὡς ἐνέχυρον τὸ ὁμόλογον τοῦ κελλίου ἢ καλύβης πρὸς σύναψιν δανείου. Τὸ τοιοῦτον θεωρεῖται καὶ εἶναι ἄκυρον ὅλως ἐὰν γίνῃ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ΄

Σκῆται

Ἄρθρον 142.

Αἱ σκῆται ἐν Ἁγίῳ Ὄρει εἶναι δώδεκα καὶ διακρίνονται εἰς κοινοβίους καὶ ἰδιορρύθμους. Κοινόβιοι σκῆται εἶναι αἱ ἑξῆς: 1) ἡ τῆς τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος (Ῥωσσικοῦ) ἐπ᾽ ὀνόματι τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου (Βογορόδιτσα), 2) ἡ τῆς τοῦ Παντοκράτορος ἐπ᾽ ὀνόματι τοῦ Προφήτου Ἠλιοὺ, 3) ἡ τῆς Μεγίστης Λαύρας ἐπ᾽ ὀνόματι τοῦ Τιμίου Προδρόμου καὶ 4) ἡ τῆς τοῦ Βατοπεδίου ἐπ᾽ ὀνόματι τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου. Ἰδιόρρυθμοι δὲ σκῆται εἶναι αἱ ἑξῆς: 1) ἡ τῆς Μεγίστης Λαύρας ἐπ᾽ ὀνόματι τῆς Ἁγίας Ἄννης, 2) ἡ τῆς αὐτῆς μονῆς ἐπ᾽ ὀνόματι τῆς Ἁγίας Τριάδος (τῶν Καυσοκαλυβίων), 3) ἡ τῆς τοῦ Βατοπεδίου ἐπ᾽ ὀνόματι τοῦ Ἁγίου Δημητρίου, 4) ἡ τῆς τῶν Ἰβήρων ἐπ᾽ ὀνόματι τοῦ Τιμίου Προδρόμου, 5) ἡ

τῆς τοῦ Κουτλουμουσίου ἐπ᾽ ὀνόματι τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος, 6) ἡ τῆς τοῦ Ἁγίου Παύλου ἐπ᾽ ὀνόματι τῆς Θεοτόκου (Νέα Σκήτη), 7) ἡ τῆς αὐτῆς μονῆς ἐπ᾽ ὀνόματι τοῦ Ἁγίου Δημητρίου (Λάκκου), 8) ἡ τῆς τοῦ Ξενοφῶντος ἐπ᾽ ὀνόματι τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου.

Ἄρθρον 143.

Ἑκάστη σκήτη ὀφείλει συμφώνως τῷ σχετικῷ αὐτῇ πατριαρχικῷ σιγιλλίῳ, δι᾽ οὗ ἡ κυρίαρχος αὐτῆς μονὴ ἀνεκήρυξεν αὐτὴν εἰς σκήτην καὶ τοῖς κρατήσασι μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῆς κυριάρχου μονῆς κανονισμοῖς, ἐγγράφοις καὶ ἐθίμοις, νὰ τηρῇ ἀναλλοίωτον τὸ δι᾽ αὐτὴν καθορισθὲν πολίτευμα, τὰς σχέσεις τῆς ἐξαρτήσεως αὐτῆς ἀπὸ τῆς κυριάρχου Μονῆς, τὸ εἶδος τοῦ διοικητικοῦ καὶ ἄλλου ἐν γένει βίου αὐτῆς καὶ τὰς σχέσεις τῶν πατέρων αὐτῆς πρὸς τὴν κυρίαρχον μονήν.

Ἄρθρον 144.

Ὁ ἐσωτερικὸς τῶν σκητῶν βίος διέπεται ὑπὸ ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ, ἐγκρινομένου ὑπὸ τῆς κυριάρχου αὐτῶν μονῆς καὶ μὴ δυναμένου νὰ ἀντίκειται εἰς διατάξεις τοῦ παρόντος καταστατικοῦ χάρτου.

Ἄρθρον 145.

Οἱ ἐν ταῖς σκήταις ἐνασκούμενοι μοναχοὶ ὀφείλουσι νὰ ἐκτελῶσι τακτικῶς τὰ θρησκευτικὰ αὐτῶν καθήκοντα καὶ προσέρχωνται ἀνελλιπῶς εἰς τὰς ἀγρυπνίας τοῦ κυριακοῦ ὑποκείμενοι ἄλλως εἰς πειθαρχικὰς ποινάς.

Ἄρθρον 146.

Ἕκαστος τῶν δοκίμων δικαιοῦται πρὸ τῆς κουρᾶς αὐτοῦ ὅπως τῇ γνώσει καὶ ἐγκρίσει τοῦ πνευματικοῦ αὐτοῦ ἐκλέξῃ ὑπακοὴν παρ᾽ ἑτέρῳ γέροντι. Ἀπὸ τῆς κουρᾶς ὅμως ὀφείλει νὰ μένῃ ἰσοβίως ἐν τῇ ὑπακοῇ τοῦ οἰκείου γέροντος, ἀπαγορευομένης αὐστηρῶς τῆς προσλήψεως αὐτοῦ παρ᾽ ἑτέρου γέροντος τῆς αὐτῆς σκήτης, ὅστις προσλαμβάνων αὐτὸν ὑπόκειται εἰς πειθαρχικὴν δίωξιν ὑπὸ τῆς κυριάρχου μονῆς. Ἡ σχέσις τοῦ γέροντος πρὸς τοὺς ὑποτακτικοὺς εἶναι σχέσις πνευματικοῦ πατρὸς πρὸς

υἱὸν καὶ ἐντεῦθεν οἱ μὲν ὑποτακτικοὶ ὀφείλουσι σεβασμὸν καὶ ὑπακοὴν εἰς τὸν γέροντα, οὗτος δὲ πατρικὴν πρὸς τοὺς ὑποτακτικοὺς ἀγάπην καὶ συμπεριφοράν.

Ἄρθρον 147.

Τοῖς ἐρισταῖς, ἀτάκτοις, ταραχοποιοῖς καὶ ἐν γένει διάγουσι βίον ἐπίμεμπτον ἐπιβάλλεται μετὰ προηγουμένην νουθεσίαν ἡ ἐπίπληξις ὑπὸ τοῦ δικαίου καὶ τῆς συνάξεως τῆς σκήτης. Οἱ ἀδιόρθωτοι καταγγέλουνται εἰς τὴν κυρίαρχουν μονὴν καὶ ἐφαρμόζονται παρ᾽ αὐτῆς αἱ κατὰ τὸ ἄρθρ.139 προβλεπόμεναι ποιναί.

Ἄρθρον 148.

Προκειμένης ἀγορᾶς καλύβης ἔν τινι σκήτῃ ἐξετάζεται παρὰ τῆς Συνάξεως αὐτῆς ἡ ἐν γένει διαγωγὴ τοῦ ἀγοραστοῦ καὶ ἂν αὕτη εὑρεθῇ σύμφωνος πρὸς τὰς μοναχικὰς ἀπαιτήσεις καὶ ὑποχρεώσεις ἀποστέλλονται ὅ τε πωλητὴς καὶ ἀγοραστὴς τῇ κυριάρχῳ μονῇ, ἥτις ἐγκρίνουσα τὴν πώλησιν ἐκδίδει, κατὰ τὴν ἀνέκαθεν τάξιν, ἐπὶ καταβολῇ τοῦ καθωρισμένου δικαιώματος αὐτῆς, τὴν μοναστηριακὴν ὁμολογίαν ἐπιστρεφομένης τῆς παλαιᾶς τοιαύτης.

Ἄρθρον 149.

Ἑκάστη σκήτη διοικεῖται ὑπὸ τοῦ δικαίου, τῶν συμβουλῶν καὶ τῆς Συνάξεως τῶν Γερόντων αὐτῆς.

Ἄρθρον 150.

Ἵνα ἐκλεγῇ τις δικαῖος δέον νὰ εἶναι ἐκ τῶν γερόντων τῶν καλυβῶν, μεμαρτυρημένης ἀρετῆς καὶ ἱκανότητος ἀνεγνωρισμένης ὑπὸ τῆς κυριάρχου μονῆς. Οἱ δὲ ὑπὸ ποινὴν διατελοῦντες δὲν δύνανται νὰ ἀναδειχθῶσι δικαῖοι.

Ἄρθρον 151.

Ἡ ἐκλογὴ τοῦ δικαίου ἐν ταῖς κοινοβίοις σκήταις γίνεται κατὰ τὴν κρατοῦσαν αὐταῖς τάξιν.

Ἐν δὲ ταῖς ἰδιορρύθμοις σκήταις ἡ ἐκλογὴ τοῦ δικαίου γίνεται κατὰ πλειονοψηφίαν ὑπὸ τῶν ἐγγεγραμμένων ἐν τοῖς μοναστηριακοῖς καταλόγοις γερόντων τῶν καλυβῶν συνερχομένων πρὸς τοῦτο ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ πρεσβυτέρου αὐτῶν ἐν τῷ κυριακῷ, τὰς ἀρχὰς τοῦ μηνὸς Μαΐου ἑκάστου ἔτους. Τὸ τοιοῦτον δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς γέροντός τινος ἐκτὸς τοῦ Ἁγίου Ὄρους εὑρισκομένου ἀσκεῖ τῇ ἐγγράφῳ ἀδείᾳ τῆς κυριάρχου μονῆς στηριζομένῃ ἐπὶ ἐγγράφου ἐντολῆς τοῦ ἀπουσιάζοντος γέροντος, ὑποτακτικὸς αὐτοῦ. Ἐν ἰσοψηφίᾳ ἀποφαίνεται ἡ κυρίαρχος μονή, τῆς ὁποίας ἀντιπρόσωπος παρίσταται ἐποπτεύων τὴν διεξαγωγὴν τῆς ἐκλογῆς. Ἡ ἐκλογὴ τοῦ δικαίου ἀναφέρεται τῇ κυριάρχω μονῇ δι᾽ ἐνσφραγίστου τῆς Συνάξεως πρακτικοῦ πρὸς ἔγκρισιν, ἀναγνώρισιν καὶ ἐγκαθίδρυσιν κατὰ τὰ ἔκπαλαι εἰθισμένα.

Ἄρθρον 152.

Οἱ σύμβουλοι παρ᾽ ἑκάστη σκήτη, δύο ἕως τέσσαρες, ἐκλέγονται καθ᾽ ὃν χρόνον καὶ τρόπον ὁ δικαῖος αὐτῆς, τοῦ ἡμίσεος ὅμως ἀριθμοῦ αὐτῶν ἐκλεγομένου ὑπὸ τῆς κυριάρχου μονῆς.

Ἄρθρον 153.

Ἡ διάρκεια τῆς ὑπηρεσίας τοῦ δικαίου καὶ τῶν συμβούλων δύο ὄντων εἶναι ἐτησία. Ἐπὶ τριῶν ὅμως συμβούλων ἀντικαθίσταται ἀνὰ πᾶν ἔτος εἷς ἢ πλείονες καὶ ἐπὶ τεσσάρων οἱ δύο ἢ καὶ οἱ τέσσαρες, κατὰ τὰ κρατοῦντα ἐν ἑκάστη σκήτῃ.

Ἄρθρον 154.

Ἑκάστη σκήτη ἔχει ἰδίαν σφραγῖδα, φέρουσαν τὸ ὄνομα αὐτῆς καὶ τὸ τῆς κυριάρχου μονῆς καὶ εἶναι διῃρημένη εἰς τρία ἢ τέσσαρα τμήματα, κρατούμενα ἀνὰ ἓν παρ᾽ ἑκάστου συμβούλου. Τῶν τμημάτων τούτων κρατοῦνται παρὰ τῶν ὑπὸ τῆς μονῆς διορισθέντων συμβούλων δύο μὲν ἐπὶ τεσσάρων συμβούλων, ἓν δὲ ἐπὶ τριῶν συμβούλων. Ἡ χρῆσις τῆς σφραγῖδος ταύτης περιορίζεται μόνον εἰς τὰ ἀνταλλασσόμενα μετὰ τῆς

κυριάρχου μονῆς ἔγγραφα καὶ τὰ ἀφορῶντα ἐλέη καὶ βοηθήματα τοιαῦτα ἐν Ἁγίῳ Ὄρει.

Ἄρθρον 155.

Ὁ δικαῖος καὶ οἱ σύμβουλοι αὐτοῦ ὀφείλουσι νὰ συνεργάζωνται καὶ προάγωσι τὰ συμφέροντα τῆς σκήτης αὐτῶν μηδεμιᾶς ἐντεῦθεν μονομεροῦς πράξεως πλὴν τῶν συνήθως καθηκόντων ἑκάστου, δυναμένης νὰ θεωρηθῇ ἐγκύρου. Αἱ σπουδαῖαι τῆς σκήτης ὑποθέσεις, αἱ ἔξω τῆς συνήθους ὑπηρεσίας, δέον νὰ φέρωνται ἐνώπιον τῆς Συνάξεως τῶν Γερόντων καὶ τυγχάνωσι ἀπαραιτήτως τῆς ἐγκρίσεως τῆς κυριάρχου μονῆς.

Ἄρθρον 156.

Καθήκοντα τοῦ κατὰ καιρὸν δικαίου εἶναι νὰ κατοικῇ ἐν τῷ οἰκήματι καὶ οὐχὶ ἐν τῇ ἰδίᾳ καλύβῃ, νὰ ἐπιμελῆται τῆς ἐσωτερικῆς τάξεως τῆς σκήτης, νὰ φιλοξενῇ τοὺς ξένους, νὰ τελῇ τὰς ἀκολουθίας ἐν τῷ κυριακῷ, νὰ ἐπαγρυπνῇ μετὰ τῶν συμβούλων αὐτοῦ ἐπὶ τῆς διαγωγῆς πάντων τῶν ἐν τῇ σκήτῃ, νουθετῶν καὶ συμβουλεύων, νὰ καταγγέλλῃ τοὺς δυστροποῦντας καὶ ἀδιορθώπους εἰς τὴν Σύναξιν καὶ δι᾽ αὐτῆς εἰς τὴν κυρίαρχον μονήν, νὰ ἐπιδιώκῃ μετὰ τῶν συμβούλων αὐτοῦ συμβιβαστικὴν λύσιν τῶν ἀναφυομένων διαφορῶν καὶ ἐκτελῇ μετ᾽ αὐτῶν τὰς ἀποφάσεις τῆς Συνάξεως νὰ διαφυλάττῃ ὑπευθύνως τὰ ἐν τῇ σκήτῃ ἱερὰ κειμήλια, σκεύη καὶ ἄμφια, τὰ χειρόγραφα καὶ βιβλία καὶ ἐν γένει πάντα τὰ λοιπὰ ἀντικείμενα ἀξίας, ἅτινα καὶ παραδίδονται τῷ διαδόχῳ, ἐπὶ τῇ βάσει πρωτοκόλλου καταγραφῆς πιστῆς καὶ λεπτομεροῦς αὐτῶν ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν ἀντιπροσώπων τῆς κυριάρχου μονῆς, πρὸς ἣν ἀποστέλλεται ἀκριβὲς ἀντίγραφον τοῦ τοιούτου πρωτοκόλλου.

Ἄρθρον 157.

Τὰ ταμεῖον τῆς σκήτης συντηρεῖται ἐκ διαφόρων ἐλεῶν καὶ βοηθημάτων. Ἀπὸ τούτου δὲ τρέφεται καὶ ὁ δικαῖος μετὰ τῆς συνοδείας αὐτοῦ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὑπηρεσίας τούτου, μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ὁποίας τὰ περισσεύοντα παραδίδει τῷ διαδόχῳ αὐτοῦ κατὰ τὰ εἰθισμένα.

Ἄρθρον 158.

Ὁ δίκαιος ὑποχρεοῦται εἰς τὴν συντήρησιν τακτικῶν βιβλίων τῆς διαχειρίσεως αὐτοῦ, ἅτινα καὶ ὑποβάλλει κατὰ τὴν παράδοσιν τῆς ὑπηρεσίας αὐτοῦ ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τῆς Συνάξεως καὶ τῶν ἀντιπρωσώπων τῆς κυριάρχου μονῆς. Ἡ ἐξελεγκτικὴ πρᾶξις καταχωρίζεται ἐν τῷ γενικῷ κώδικι, ὑπογραφομένη παρὰ πάντων τῶν μελῶν, τῶν τε παραδιδόντων καὶ παραλαμβανόντων. Πᾶσα διαχειριστικὴ ἀνωμαλία ἢ κατάχρησις ἐπιβαρύνει τὸν ὑπόλογον διαχειριστήν.

Ἄρθρον 159.

Ἐν περιπτώσει θανάτου τοῦ γέροντος καλύβης τινὸς ἡ κυριάρχος μονὴ ἀλλάσσει τὸ ὁμόλογον ἐπὶ καταβολῇ τοῦ καθιερωμένου ψυχομεριδίου, τάσσουσα εἰς τὴν θέσιν τοῦ γέροντος τὸ πρῶτον τῆς συνοδείας αὐτοῦ πρόσωπον καὶ εἰς τὴν θέσιν τοῦ πρώτου τῆς συνοδείας τὸ δεύτερον αὐτῆς, ἐγγράφουσα καὶ τρίτον πρόσωπον, μετὰ κουράν, ἀδείᾳ τῆς μονῆς, ἐὰν ὑπάρχῃ τοιαύτη τάξις ἐν τῇ σκήτῃ. Ἀπαγορεύεται ἀπολύτως ἡ ὕπαρξις ἀριθμοῦ μείζονος τῶν ἓξ προσώπων ἐν ἑκάστῃ καλύβῃ.

Ἄρθρον 160.

Πρὸς ταῖς ἀνωτέρω γενικαῖς διατάξεσι θεωροῦνται ἐν ἀπαραμειώτῳ ἰσχύϊ τὰ ὑπὸ τῶν πατριαρχικῶν συγιλλίων καὶ μοναστηριακῶν ὁμολόγων διατασσόμενα περὶ σκητῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι΄

Κελλία

Ἄρθρον 161.

Τὰ κελλία ἑκάστης μονῆς παραχωροῦνται παρ᾽ αὐτῆς ἐφ᾽ ὡρισμένῃ τιμῇ εἰς διαδοχὴν τριῶν προσώπων, φερόντων κανονικῶς τὴν κουρὰν αὐτῶν, δι᾽ ὁμολόγων καθοριζόντων τὰ τρία πρόσωπα τοῦ κελλίου, τὴν περιγραφὴν τῆς ἐκτάσεως καὶ τὴν ἐν γένει περιουσίαν αὐτοῦ.

Ἄρθρον 162.

Ἀποθανόντος τοῦ γέροντος κελλίου τινὸς ἀνταλλάσσεται ὑπὸ τῆς μονῆς τὸ ὁμόλογον διὰ νέου τοιούτου ἐπὶ καταβολῇ τοῦ καθωρισμένου κατὰ τὸ ἀπὸ 1909 πατριαρχικὸν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας, τριμεριδίου καὶ ἐγγράφεται ἐν αὐτῷ πρῶτος μὲν ὁ δεύτερος, δεύτερος δὲ ὁ τρίτος, καὶ τρίτος νέον, ἂν ὑπάρχῃ, δεδοκιμασμένον ἐκ τῆς συνοδείας τούτου προσώπου. Τὰ τρία ταῦτα πρόσωπα ἑκάστου κελλίου δύνανται νὰ προσλάβωσι καὶ τρεῖς κατὰ ἀνώτατον ὅριον δοκίμους ἢ ὑποτακτικούς, ὥστε ἕκαστον κελλίον νὰ δύναται νὰ ἔχῃ ἀνώτατον ἀριθμὸν προσώπων ἕξ. Ἐπ᾿ οὐδενὶ λόγῳ ἐπιτρέπεται ὑπέρβασις τοῦ ἀριθμοῦ τούτου, πᾶσα τυχὸν χορηγουμένη ἄδεια προσλήψεως προσώπου πέραν τοῦ ἀριθμοῦ τούτου ἀπαγορεύεται.

Ἄρθρον 163.

Ἡ ἐπικαρπία τῶν παρὰ τῶν κελλίων καλλιεργουμένων κτημάτων αὐτῶν ἀνήκει ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον εἰς αὐτά, πλὴν τῆς ἐκματαλλεύσεως τῶν δασῶν αὐτῶν, ἥτις ἀνήκει ἀποκλειστικῶς τῇ κυριάρχω μονῇ, ὑποχρεουμένη νὰ λαμβάνῃ ὑπ᾿ ὄψει τὰς ἑκάστοτε ἀνάγκας τῶν κελλίων τούτων.

Ἄρθρον 164.

Οἱ κελλιῶται ὀφείλουσι νὰ συντηρῶσιν ἐν καλῇ καταστάσει τὸ κελλίον αὐτῶν, νὰ ἐνεργῶσι τὰς ἀναγκαίας ἐπισκευὰς αὐτοῦ, νὰ διαφυλάττωσιν ἀκέραια τὰ περιουσιακὰ αὐτοῦ δικαιώματα καὶ ἐν γένει νὰ ἐπιμελῶνται καὶ φροντίζωσι περὶ τῆς βελτιώσεως τοῦ παραχωρηθέντος αὐτοῖς σκηνώματος συμφώνως τῷ ὁμολόγῳ αὐτοῦ, ὑπεύθυνοι ὄντες ἀπέναντι τῆς κυριάρχου μονῆς διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεων τούτων, δυναμένης ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ γ´ ἐδαφίου τοῦ 139 ἄρθρου τοῦ καταστατικοῦ τούτου χάρτου.

Ἄρθρον 165.

Πᾶσα μεταξὺ δύο κελλίων τῆς αὐτῆς μονῆς διαφορὰ περὶ ορίων κανονίζεται ὑπὸ τῆς κυριάρχου αὐτῶν μονῆς.

Ἄρθρον 166.

Ἐκρίζωσις δένδρων ἢ ἐμφύτευσις ἀμπέλου ἐντὸς τῆς περιφερείας κελλίου τινὸς ἐπιτρέπεται μόνον ἀδείᾳ τῆς κυριάρχου μονῆς αὐτοῦ, τοῖς παραβάταις ἐπισείονται αἱ ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ τούτου χάρτου προβλεπόμεναι ποιναί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ΄

Γενικαὶ διατάξεις

Ἄρθρον 167.

Πάντα τὰ εἰς Ἅγιον Ὄρος τοῦ Ἄθω εἰσαγόμενα εἴδη διὰ τοὺς μοναχοὺς αὐτοῦ τὰ μέχρι μὲν χιλίων χρυσῶν δραχμῶν ἀξίας δι᾽ ἕκαστον μοναχὸν ἐτησίως δὲν ὑπόκεινται εἰς τελωνειακὸν δασμόν. Τὰ δὲ πέραν τοῦ ποσοῦ τούτου, ὡς καὶ πάντα τὰ ὑπὸ τῶν ἐμπόρων εἰσαγόμενα ὑπόκεινται εἰς τὰς γενικὰς νενομισμένας φορολογίας τοῦ Κράτους.

Ἄρθρον 168.

Πάντα τὰ ἐξαγόμενα ἐξ Ἁγίου Ὄρους δασικὰ προϊόντα καὶ μή, ἐξάγονται ἄνευ φορολογίας ὑπὸ τοῦ Κράτους.

Ἐπιτάξεις ἐν Ἁγίῳ Ὄρει ἐνεργοῦνται μόνον ἀποφάσει τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος.

Ἄρθρον 169.

Τὰ δάση τῆς χερσονήσου τοῦ Ἁγίου Ὄρους δὲν ὑπάγονται εἰς τοὺς σχετικοὺς δασικοὺς νόμους τοῦ Κράτους.

Ἄρθρον 170.

Ἡ ἁλιεία ἐν Ἁγίῳ Ὄρει διὰ τὴν συντήρησιν τῶν μοναχῶν αὐτοῦ εἶναι ἐλευθέρα καὶ ἀπηλλαγμένη πάσης φορολογίας.

Ἄρθρον 171.

Οὐδεμία ἐν Ἁγίῳ Ὄρει ἐπισκευὴ ἢ ἀνακαίνισις ἐπιτρέπεται ἐφ᾽ ὅσον δι᾽ αὐτῆς καταστρέφονται ἢ ἀλλοιοῦνται ἀρχαῖαι τοιχογραφίαι.

Ἄρθρον 172.

Πλὴν τῶν μονῶν καὶ σκητῶν οὐδενὶ ἑτέρῳ ἐξαρτήματι ἡ ἀτόμῳ ἐπιτρέπεται νὰ ἔχῃ σφραγῖδα.

Ἄρθρον 173.

Οὐδεὶς ἀρχιερὺς δύναται νὰ τελέσῃ ἱεροπραξίαν ἐν Ἁγίῳ Ὄρει ἂν μὴ ᾗ ἐφωδιασμένος δι᾽ ἐγγράφου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, δηλωτικοῦ τοῦ ἀκωλύτου τῆς ἱεροπραξίας καὶ ἄνευ ἀδείας τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος ἤ τινος μονῆς. Πᾶς δὲ ἀρχιερὺς καλούμενος ἔξωθεν τοῦ Ἁγίου Ὄρους ὑπό τινος μονῆς, δέον νὰ καλῆται διὰ μέσου τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος. Πᾶς δὲ κατώτερος κληρικὸς ὀφείλει νὰ ἔχῃ τοιοῦτον ἔγγραφον τῆς ἐκκλησιαστικῆς αὐτοῦ ἀρχῆς, πρὸς τὴν Ἱερὰν Κοινότητα.

Ἄρθρον 174.

Ἀπαγορεύεται ἀπολύτως ἐν Ἁγίῳ Ὄρει ἡ πώλησις εἰκόνων ἢ τεχνουργημάτων ἐν γένει, ἐκτὸς αὐτοῦ κατασκευασθέντων, ὡς καὶ ἡ ὑπὸ λαϊκῶν ἐν αὐτῷ κατασκευὴ τοιούτων. Ἀπηγορευμένη ἐπίσης εἶναι ἡ ἐπὶ χάρτου τύπωσις τῶν εἰκόνων τῶν μονῶν ἄνευ ἀδείας αὐτῶν.

Ἄρθρον 175.

Ἡ σύστασις ἐν ταῖς μοναῖς ἡ ἐξαρτήμασιν ἐμπορικῶν καταστημάτων ὡς καὶ ἡ ἄσκησις ἐμπορίου ἀντικειμένου μὴ ἰδιαζόντων ἢ ἀναγκαίων εἰς τὸν τόπον, ἀπαγορεύεται ἀπολύτως.

Ἄρθρον 176.

Πᾶς εἰσερχόμενος ἐν Ἁγίῳ Ὄρει, πλὴν τῶν περιοίκων προσκυνητῶν, ὀφείλει νὰ ἔχει ἄδειαν τῆς ἐπισκέψεως τῶν μονῶν καὶ ἐξαρτημάτων καθ᾽ ὅλου.

Ἄρθρον 177.

Πᾶν μοναχὸς ἢ ῥασοφόρος μὴ ἀνήκων εἰς μονήν τινα ἢ ἐξάρτημα τοῦ Ἁγίου Ὄρους, ἀλλὰ πλανώμενος ἐν αὐτῷ, ἀπελαύνεται τῇ συνδρομῇ τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Ἐπιστασίας.

Ἄρθρον 178.

Πλὴν τῶν μοναχῶν καὶ τῶν κανονικῶς ἐγγεγραμμένων δοκίμων, οὐδενὶ ἑτέρῳ ἐπιτρέπεται νὰ ῥασοφορῇ, καὶ οἱ παραβάται ἀπελεύνονται κατὰ τὸ ἄρθρ.177.

Ἄρθρον 179.

Τῆς ἐν γένει περιουσίας τῶν διαμενόντων καὶ ἀποβιούντων ἐν Ἁγίῳ Ὄρει λαϊκῶν κληρονόμοι εἰσὶν οἱ δικαιούμενοι κατὰ τὸν νόμον. Τὰ τῆς σφραγίσεως καὶ ἀποσφραγίσεως τῆς περιουσίας αὐτῶν ἐνεργοῦσιν ἐν ταῖς Μοναῖς μὲν καὶ ἐν τοῖς ἐξαρτήμασιν αὐτῶν αἱ μοναστηριακαὶ ἀρχαί, ἐν Καρυαῖς δὲ ἡ Ἱερὰ Ἐπιστασία μετὰ τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς, αἵτινες καὶ εἰδοποιοῦσιν ἁρμοδίως τοὺς νομίμους κληρονόμους.

Τῆς δὲ ἐν Ἁγίῳ Ὄρει περιουσίας, τῶν ἄνευ κληρονόμων νομίμων ἀποβιούντων λαϊκῶν, ὡς καὶ τῶν ἀπολελυμένων μοναχῶν (καβιωτῶν) κληρονόμοι εἶναι, τῶν μὲν ἐν Καρυαῖς ἀποβιούντων ἡ Ἱερὰ Κοινότης, τῶν δὲ ἐν μοναῖς ἢ ἐξαρτήμασιν αὐτῶν ἀποβιούντων αἱ οἰκεῖαι μοναί.

Ἄρθρον 180.

Μόνη ἡ Ἱερὰ Κοινότης κέκτηται τὸ ἀπόλυτον δικαίωμα τῆς ἱδρύσεως τυπογραφείου ἐν Ἁγίῳ Ὄρει.

Ἄρθρον 181.

Πᾶσα ἡ ἀκίνητος περιουσία τῶν ἱερῶν Μονῶν εἶναι ἀπολύτως ἀναπαλλατρίωτος ὡς πρᾶγμα θείῳ δικαίῳ.

Ἄρθρον 182.

Αἱ ἱεραὶ μοναὶ ὀφείλουσι νὰ συντηρῶσι τὴν κανονικὴν καὶ ἀπρόσκοπτον λειτουργίαν τῆς ἐν Καρυαῖς Ἀθωνιαδος ἐκκλησιατικὴς σχολῆς, λαμβανούσης ἐπὶ τοῦ παρόντος τὸν τύπον ἀνωτέρου Ἐκπαιδευτηρίου περιλαμβάνοντος πάσας τὰς τάξεις τῶν σχολείων τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως. Πρὸς τοῦτο ἑκάστη Μονὴ ὀφείλει νὰ ἀποστέλλη ἐκ τῶν μοναχῶν καὶ δοκίμων αὐτῆς δύο τουλάχιστον μαθητὰς ὑποχρεωτικῶς καὶ ἀπροφασίστως εἰς τὴν σχολὴν διὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὁποίων θὰ λαμβάνωνται καὶ ἔξωθεν τοῦ Ἁγίου Ὄρους μαθηταί.

Οὐδεμία μονὴ δύναται ν᾽ ἀρνηθῇ τὴν καταβολὴν τοῦ ἀναλογοῦντος αὐτὴ ποσοῦ διὰ τὴν συντήρησιν τῆς σχολῆς, καθορισθησομένου ἐπὶ τῇ βάσει τῆς οἰκονομικῆς αὐτῆς καταστάσεως. Διὰ τὴν ἐπάρκειαν δὲ τῶν ἀναγκῶν τῆς σχολῆς ἡ Ἱερὰ Κοινότης νὰ ἐπιβάλλῃ φορολογικὴν ὑποχρέωσιν ἐπὶ τῶν εἰσαγομένων καὶ ἐξαγομένων προϊόντων τοῦ τόπου.

Ἡ ἀποστολὴ μοναχῶν ἢ ὑποτακτικῶν πρὸς σπουδὰς ἔξω τοῦ Ἁγίου Ὄρους, ἂν μὴ πρότερον ἀποφοιτήσωσιν οὗτοι τῆς Ἀθωνιάδος σχολῆς ἀπαγορεύεται ἀπολύτως.

Τὰ καθ᾽ ἕκαστα τῆς σχολῆς καταρτιζομένης κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις θέλουσι κανονισθῇ δι᾽ ἰδιαιτέρου κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος.

Ἄρθρον 183.

Σύστασις ἢ ἵδρυσις σωματείου οἱουδήποτε ἢ ἰδιαιτέρας ἀδελφότητος ἐν Ἁγίῳ Ὄρει ἀπαγορεύεται ἀπολύτως ὡς ἀσυμβίβαστος καὶ ἀντικειμένη πρὸς τὰ μοναχικὰ καθεστῶτα τοῦ Ἁγίου Ὄρους.

Ἄρθρον 184.

Πᾶσα προσηλυτιστικὴ καὶ προπαγανδιστικὴ ἐνέργεια ἠθική, θρησκευτική, ἐκκλησιαστική, κοινωνική, ἐθνικιστικὴ καὶ οἱασδήποτε ἄλλης φύσεως τοιαύτη ἐν Ἁγίῳ Ὄρει ἀπαγορεύεται ἀπολύτως ἐπὶ ποινῇ ἀπελάσεως.

Ἄρθρον 185.

Πᾶς θρησκευτικός, ἢ σχολικός, ἢ φιλανθρωπικὸς ἔρανος ἐν Ἁγίῳ Ὄρει ἐνεργεῖται μόνον τῇ ἀδείᾳ τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος. Διὸ καὶ οἱ αἰτοῦντες ὀφείλουσι νὰ προσκομίζωσι συστατήρια τῶν ἀρχιερέων τῆς ἐπαρχίας, εἰς ἣν ἀνήκουσι, πρὸς τὴν Ἱερὰν Κοινότητα.

Ὁ δὲ βουλόμενος νὰ ἐπισκεφθῇ τὰς βιβλιοθήκας τῶν ἱερῶν μονῶν ὀφείλει νὰ προσκομίσῃ εἰς τὴν Ἱερὰν Κοινότητα ἔγγραφον συστατήριον τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Ἑλλάδος Ὑπουργείου ἢ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου μεθ᾿ ὧν αὕτη ἀπ᾿ εὐθείας ἀλληλογραφεῖ.

Ἄρθρον 186.

Ἡ εἰς τὴν χερσόνησον τοῦ Ἁγίου Ὄρους εἴσοδος τῶν θηλέων κατὰ τὰ ἀνέκαθεν κρατοῦντα ἀπαγορεύεται.

Ἄρθρον 187.

Πᾶσα διάταξις, ἀντικειμένη εἰς τὸν παρόντα καταστατικὸν χάρτην, δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἰσχὺν ἐν Ἁγίῳ Ὄρει.

Ἄρθρον 188.

Ὁ παρὼν καταστατικὸς χάρτης τίθεται ἐν ἰσχύϊ ἀπὸ τῆς ἐγκρίσεως αὐτοῦ ὑπὸ τῆς Κοινότητος καὶ τῆς ἐπικυρώσεως τοῦ Κράτους.

Ἀπορρέει δὲ ἐκ τῶν αὐτοκρατορικῶν χρυσοβούλλων τε καὶ τυπικῶν, Πατριαρχικῶν Σιγιλλίων, Σουλτανικῶν Φιμανίων, ἰσχυόντων Γενικῶν κανονισμῶν καὶ ἀρχαιοτάτων Μοναχικῶν θεσμῶν καὶ Καθεστώτων.

Συνετάχθη δὲ κατὰ Μάϊον τοῦ 1924 ὑπὸ πενταμελοῦς ἐπιτροπῆς τῆς διπλῆς ἐκτάκτου συνάξεως τοῦ Ἁγίου Ὄρους, ἀποτελουμένης ἐκ τοῦ γέροντος Ἀρκαδίου, ἱεροδιακόνου Βατοπεδινοῦ, προηγουμένου Εὐδοκίμου Ξηροποταμινοῦ, γέροντος Εὐλογίου Ἁγιοπαυλίτου καὶ γέροντος Βαρλαὰμ Γρηγοριάτου, μελῶν τῆς ἐκτάκτου συνάξεως.

Ἐν Καρυαῖς τῇ 10η Μαΐου 1924 ὁ παρὼν καταστατικὸς χάρτης ἐνεκρίθη ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς ἐκτάκτου διπλῆς Συνάξεως τῶν εἴκοσιν Ἱερῶν μονῶν.

Τὰ μέλη τῆς Ἱερᾶς Ἐκτάκτου Διπλῆς Συνάξεως.

Ὁ Μεγίστης Λαύρας ἱεροδιάκονος Γρηγόριος.

Οἱ Βατοπεδίου γέρων Ἀρκάδιος, γέρων Ἀνατόλιος.

Ὁ Ἰβήρων προηγούμενος Ἀμβρόσιος.

Οἱ Χιλιανδαρίου ἱεροδιάκονος Ἄνθιμος (Σερβιστί), προηγούμενος Ὀνούφριος (Σερβιστί).

Οἱ Διονυσίου Ἰάκωβος, ἱερομόναχος Εὐγένιος.

Ὁ Κουτλουμουσίου γέρων Βησσαρίων.

Οἱ Παντοκράτορος ἀρχιμανδρίτης Ἀθανάσιος, προηγούμενος Ἀλέξιος.

Οἱ Ξηροποτάμου γέρων Ἀέτιος, προηγούμενος Εὐδόκιμος.

Ὁ Ζωγράφου ἱερομόναχος Βασίλειος (Βουλγαριστί).

Οἱ Δοχειαρίου γέρων Διονύσιος, προηγούμενος Δανιήλ.

Οἱ Καρακάλλου γέρων Δωρόθεος, ἱερομόναχος Μάξιμος.

Ὁ Φιλοθέου γέρων Εὐστράτιος.

Ὁ Σίμωνος Πέτρας γέρων Ἰωσήφ.

Οἱ Ἁγίου Παύλου γέρων Ἰωάσαφ, γέρων Εὐλόγιος.

Οἱ Σταυρονικήτα γέρων Ἱερεμίας, προηγούμενος Σωφρόνιος.

Οἱ Ξενοφῶντος γέρων Δαμασκηνός, γέρων Ἰωακείμ.

Οἱ Γρηγορίου γέρων Ἀνδρέας, γέρων Βαρλαάμ.

Ὁ Ἐσφιγμένου γέρων Πέτρος.

Οἱ Κωνσταμονίτου Μόδεστος ἱερομόναχος, γέρων Ἀθανάσιος.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

[1] Ἡ ἀξία τῆς ἄνω μεταλλικῆς δραχμῆς ὁρίστηκε σὲ 40 δραχ. καὶ μπορεῖ νὰ ἀναπροσαρμόζεται ἀπὸ τὴν παρ. 8 ἄρθρ. 28 Νόμ. 1473/1984 (ΦΕΚ Α΄ 127).

[2] Γιὰ τὶς τελωνειακὲς ἀτέλειες τοῦ Ἁγ. Ὄρους βλ. Α.Ν. 2725/1940.

[3] Σύμφωνα μὲ τὴν παρ. 2 Ἄρθρον Ι καὶ τὸ Ἄρθρον 57 Νόμ. 1642/1986, ΦΕΚ Α΄ 125 στὴν περιοχὴ τοῦ Ἁγίου Ὄρους δὲν ἐπιβάλλεται φόρος προστιθέμενης ἀξίας ἐνῷ τὰ νομοθετήματα ποὺ καταργοῦνται ἀπὸ τὸ ἄρθρ. 57 ἄνω Νόμ. 1642/86 καταργοῦνται καὶ στὴν περιοχὴ τοῦ Ἁγίου Ὄρους.

[4] Ἡ παρ. 3 ποὺ βρίσκεται ἐντὸς «» ἀντικαταστάθηκε ὡς ἄνω μὲ τὸν Α.Ν. 758/1938.

[5] Τὸ ἄρθρ. 3 τροποποιήθηκε ὡς ἄνω μὲ τὸ ἄρθρ. 1 Νόμ. 6010/1934.

[6] Τὸ τελευταῖο ἐδάφιο εἶχε καταργηθεῖ μὲ τὸ ἄρθρ. 2 Ν.Δ. 1262/1942, πλὴν ἐπανῆλθε σὲ ἰσχὺ μὲ τὸ Νόμ. 1129/1944.

[7] Τὸ ἄρθρ. 5 τροποποιήθηκε ὡς ἄνω μὲ τὸ ἄρθρ. 2 Νόμ. 6010/1934.

[8] Αὐτὰ ποὺ προστέθηκαν μὲ τὸ ἄρθρ. 1 Ν.Δ. 1262/1942 καὶ βρίσκονται μέσα σὲ () καταργήθηκαν μὲ τὴν ὑπ᾽ ἀριθ. 22/1945 Συντ. Πράξη.

[9] Τὸ ἄρθρ. 43β προστέθηκε μὲ τὸ Ν.Δ. 2623/1953.